Pajtás

9

A MAGYAR ÚTTÖRŐK SZÖVETSÉGÉNEK KÖZPONTI LAPJA
XXX. ÉVF. ● 1975. FEBRUÁR 26. ● ÁRA: 1,50 FT

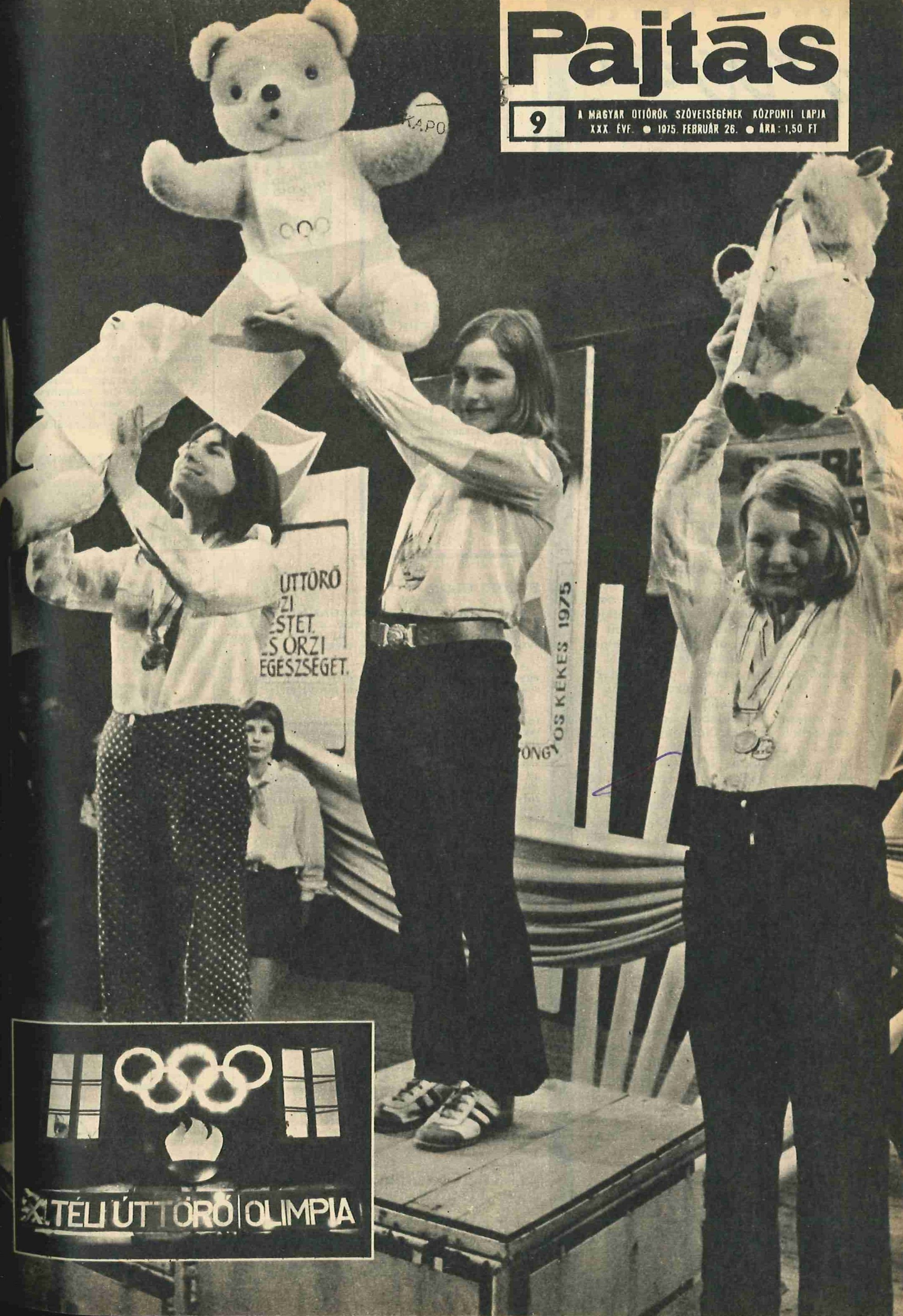

ÚTTÖRŐ
ZI
ESTET.
ÉS ŐRZI
EGÉSZSÉGÉT.
OS KÉKES 1975
XI. TÉLI ÚTTÖRŐ OLIMPIA

Jegyzet

Játszani is tudni kell!

Lehet, hogy éppen viharos, havas, zúzmarás téli zimankó ijesztget majd bennünket azokon a február végi napokon, amikor ez a számunk megjelenik, de akkor már mégis a tavasz közeledtére gondol öreg és fiatal egyaránt. A falvakban már alig várják, hogy a veteményezést, palántázást megkezdhessék. A fiatalok pedig a tantermek, szobák falát érzik egyre szűkebbnek, és mindinkább a szabadba vágyódnak.

Nemrégiben egy olvasóankétunkon megkérdeztem néhány pajtást, hogy miért várja annyira a tavaszt, hiszen egész télen amiatt kesergett, hogy nincs hó, nem lehet korizni, szánkózni. Ő nem tudta még „pedagógiai" nyelven megfogalmazni véleményét, de válaszából világosan kitűnt, hogy sokkal, de sokkal többet szeretne mozogni, futkározni, kirándulni, vagyis játszani.

Teljes mértékben igazat adtam neki. Az úttörő korosztályok most sajátítják el a különböző tudományok alapjait és ami fontos, nagyon-nagyon szeretnek játszani. Erre természetesen télen is igényt tartanak, mégis a szabadban érzik jól magukat, a játékos mozgás, a sport szinte életelemük.

Mindezek ismeretében egy kicsit elszomorított, amikor játékpályázatunkra alig-alig érkezett ismertetés a régi, elfelejtett játékokról, szinte rácáfolva az iskolákban, őrsökben, rajokban tapasztaltakra. Nagyon remélem, hogy ez csak egy jelenség a sok közül, hogy többen játsszák, mintsem leírják a szüleik kicsit talán régimódinak tűnő, de az erőt, izmokat mindenképpen fejlesztő érdekes, szórakoztató játékait.

Tudom, hogy minden valamire való úttörő szeretne „élsportoló" lenni, nagy versenyeken részt venni, sportdicsőséget szerezni. Az út e tekintetben is nyitva áll minden egészséges pajtás előtt, de erre rá is kell lépni, végig is kell menni. Elég sok világversenyen vettem részt az elmúlt három évtized alatt. Láttam erőlködéstől eltorzult arcú, botladozó lábú, de akaraterővel mégis győzni tudó olimpiai bajnokokat, még több olyan világhírű sportolót, aki a csúcson is játéknak tekintette az egészet. Mivel is lehetne magyarázni az edzőtáborokban önfeledten focizó, súlyemelő, favágást szinte szórakozásnak tekintő ökölvívó, a több ezer méteres edzésadagok után vízifogócskát játszó úszók magatartását.

Közeleg a tavasz, a játék, a friss vidámság időszaka. Már most kezdjétek meg a felkészülést, amint a címben írtam: mert játszani is tudni kell!

VASVÁRI FERENC

EMLÉKÉT MEGŐRIZZÜK

Fájdalmas csapás érte a magyar gyermek- és ifjúsági irodalmat: 53 éves korában, tragikus hirtelenséggel elhunyt dr. Hegedűs András, a kitűnő irodalomtörténész, a szegedi Juhász Gyula Tanárképző Főiskola főigazgatója, a nemrégiben megindult Kincskereső című gyermek- és ifjúsági folyóirat főszerkesztője.

ÉVFORDULÓK

A MAGYAR HANGTAN MEGALAPÍTÓJA, a hazai nyelvjáráskutatás első módszeres művelője, BALASSA JÓZSEF nyelvész harminc éve, 1945. február 26-án halt meg.

A MAGYAR REGÉNY egyik első megteremtője, JÓSIKA MIKLÓS író száztíz éve, 1865. február 27-én hunyt el.

HÉT AUTÓBUSSZAL indult meg Budapesten a rendszeres busz-közlekedés hatvan éve, 1915. március 1-én a Városliget és a Kiskörút között.

A KÁROLYI-KORMÁNY MINISZTERE, JÁSZI OSZKÁR polgári publicista, politikus, az első színvonalas polgári társadalomtudományi folyóirat, a Huszadik Század szerkesztője, száz éve, 1875. március 2-án született.

A KOLDUSOPERÁNAK, BERTHOLD BRECHT német kommunista író világhírű drámájának megzenésítője, KURT WEIL német zeneszerző hetvenöt éve, 1900. március 2-án született.

LÁNY A LEGJOBB FIZIKUS

A debreceni Lőwy Sándor Úttörőház kis fizikus szakkörének legutóbbi versenyét Tóth Erzsébet nyerte meg.

ALKOTÓ IFJÚSÁG

A KISZ KB felhívására országszerte sok fiatal készül az Alkotó Ifjúság pályázatra. Képünk a pápai II. számú iskola úttörőcsapatának barkács szakkörét mutatja be szakkörvezetőjükkel, Ács Ferenc tanár úrral és a pályázatra már elkészült munkákkal.

SZÍNEK A MARSON

A Mars alföldje narancsszínű, a bolygó hegyei világoskékek, kráterei sötétzöldesek. Igy fest a Mars bolygó azokon a felvételeken, amelyeket az idén tavasszal készítettek és továbbítottak a Földre a Mars—4 és a Mars—5 űrállomás kozmikus berendezései. Az egyik felvételen felismerték egy kiszáradt folyó — már régebben felfedezett — kanyargós medrét. A szovjet tudósok véleménye szerint a folyómeder kora körülbelül egymilliárd év.

ISKOLÁNK VOLT TANULÓJÁNAK
1927-28
KULICH GYULA
IFJÚ KOMMUNISTA MÁRTÍRNAK
EMLÉKÉRE
ISKOLÁNK IFJÚSÁGA

A KÉT NÉV — KÖTELEZ

A békéscsabai Áchim L. András Általános Iskola úttörői kutatómunkájuk során a közelmúltban feldolgozták úttörőcsapatuk csaknem negyedszázados történetét. A munka során „összeírtak" minden itt végzett tanulót.

A gyerekek azóta újabb kutatásba kezdtek. Az „Ember az embertelenségben" akció keretében — a szarvasi veteránok felkutatása után — iskolájuk két egykori tanulója, Kulich Gyula és Jambrik József mártírok életét ismerik meg és jegyzik fel. A közelmúltban megkoszorúzták az iskola falán levő emléktábláikat. Az ünnepségre a mártírok hozzátartozóit is meghívták.

DIÁKÜNNEP BULGÁRIÁBAN

Középkori hagyományt elevenítettek fel Bulgáriában: a diákok ünnepét. A régi egyetemi városokban szokás volt, hogy a magisztrátus egy napra átadja a város vezetését a fiataloknak, a tréfa és a vidámság vette át az uralmat Szófiában is.

A PTI JELENTI

NEM JÁTSZIK, DOLGOZIK!

A fiatalember a Közlekedési Múzeum restaurátora. Öreg „masinákat" javít, de készít maketteket és új modelleket az eredeti leírások és rajzok alapján.

A képünkön látható modell egy 1893-ból való gőzmozdony.

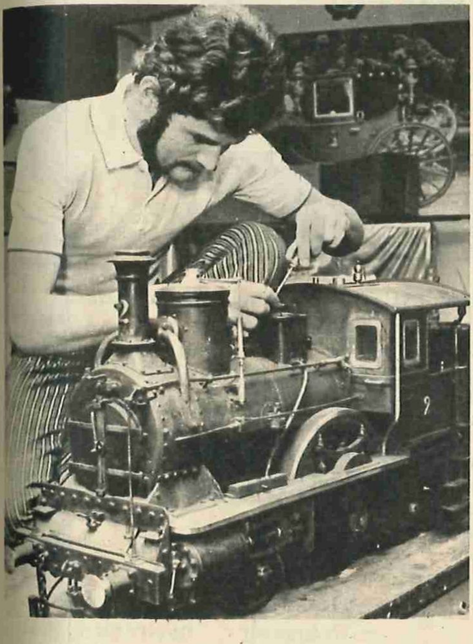

BÁBKÉSZÍTŐK

Bábokat formálnak a szorgos kezek a budapesti Szinyei Merse Pál Általános Iskola V/a osztályában. A bábokat a közelgő kulturális szemlén elevenítik meg az Indián raj tagjai.

„. . . AHOL TUD SEGÍT"

Még az ősszel történt, hogy néhány Bátya községbeli nyolcadikos igazán szép tanúságot tett segítőkészségéről — erről értesültünk Jánosity István leveléből. De hadd idézzük sorait: „Mivel édesanyám beteg, és én vagyok a házban az egyedüli munkaerő, osztálytársaim elhatározták, hogy segítenek leszedni a (háztáji) kukoricánkat. Így is lett. Tanítás után a megbeszélt időben elsőnek Illés Feri kopogott be hozzánk, majd Szőke Józsi, Kiss Laci, Maros Józsi, Kelemen Imre, Tóth Imre és Szarvas Józsi, aki a termelőszövetkezetbe ment lovaskocsiért, miközben mi a határba indultunk. Kint már várt bennünket Kecskeméti Mari. Gyorsan munkához láttunk és a fele kukoricát hamarosan leszedtük. Ezt a kocsi hazaszállította: mire visszaérkezett, már a tábla másik felével is végeztünk, mindjárt kocsira is raktuk a kukoricát."

HOL LAKUNK MAJD KÉTEZERBEN?

Milyennek szeretnéd látni városunkat? Milyen az úttörőélet? Mit hallottál a felszabadulásról? — Ilyen és hasonló kérdésekre keresnek választ ecsettel, ceruzával és más efféle képzőművészeti eszközökkel a bajai 3187-es számú Jelky András Úttörőcsapat rajzszakkörösei.

Munkájukból kiállítást rendez a csapat, s a kiállításra a szülőket is meghívják. A legjobb alkotások a városi Türr István Múzeum kiállításán kapnak majd helyet, a felszabadulási emléktárlaton.

KÉT ARANY CALCUTTÁBÓL!

A 33. asztalitenisz világbajnokságon Jónyer István és Gergely Gábor ismét fényesre „szidolozta" egyik legrégibb és legsikeresebb sportágunkat, az asztaliteniszt. Férfi egyesben és párosban aratott győzelmük a legvérmesebb reményeket is felülmúlta. A sikert női csapatunk bronzérme tette teljessé. Ezúttal is a legjobb európai csapatnak bizonyult!

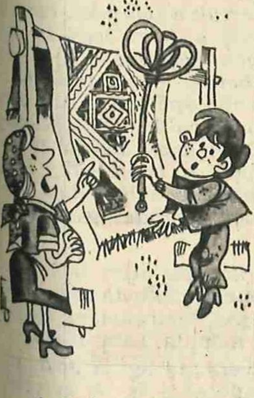

A HÉT VICCE

— Lajcsi, porold erősebben azt a szőnyeget!
— Nem lehet, anyu.
— Miért?
— Mert akkor nagyon porzik.

A TAMTAM MÉGSEM HALLGAT EL

Zaire Köztársaság kormánya nemrég határozatot hozott arról, hogy az állami ceremóniákon ezentúl a díszlövéseket tamtam-dobok dübörgése helyettesíti majd. Visszanyeri tehát ősi jogait az afrikai dzsungel „távírója". A tamtam-dobosok közt megkezdték az állami szolgálatba lépők kiválogatását.

KARTALRÓL INDUL

Ha expedíciós tettekről hallok, sűrűn eszembe jut Kartal. Iskolája falán hamarosan emléktábla hirdeti majd, hogy a Tanácsköztársaság idején a Marx Károly csapat tagjai hajtották végre az úttörők első nemes tettét, végeztek olyan munkát, amely nem sajátjukét, hanem a köz hasznát szolgálta.

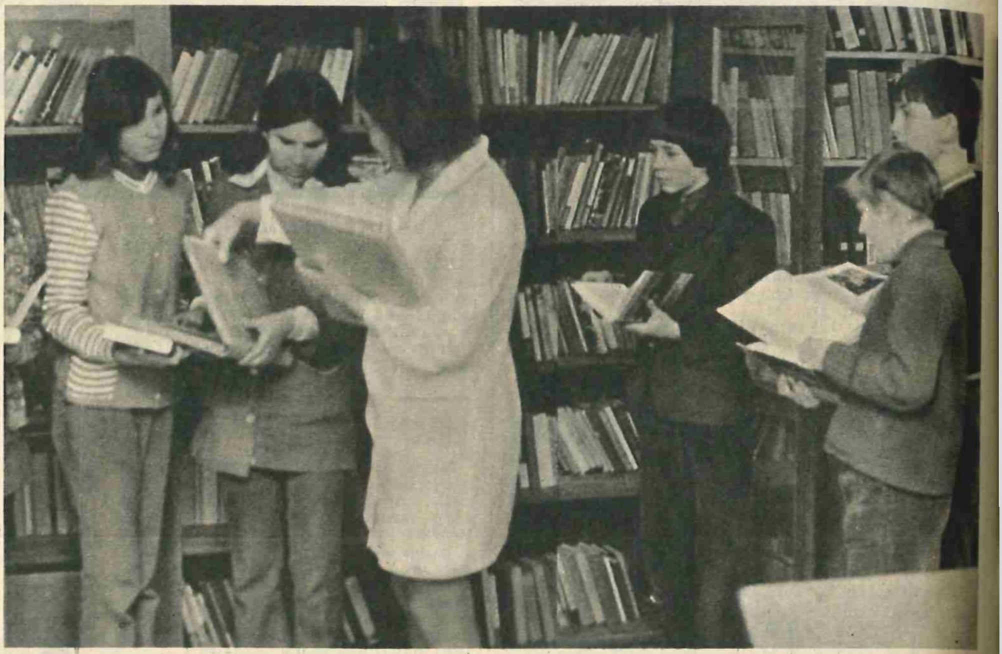

Vállalták — teljesítették. A pajtások olvasószobát rendeztek be az iskolában

A tizenkilencesek, vagy ahogy én nevezem őket: a **„Vörös Sasok”** nyomát követve jutottam el **Kartalra.** Elsőnek egy „szegedi” képviselő ismerőssel, **Bencsik Jóskával** futottam össze. A tizennégy esztendős fiú újra megismételte, amit az országos úttörőparlamenten mondott. Azt, hogy az úttörő közhasznú munka falujukból indult el hódító útjára.

— *Expedíciónk jelszava a „Tettek beszélnek” is itt született meg. A Marx-csapat akkor írta zászlajára, amikor munkát vállalt Kartalon* — közölte a fiú.

— Hol dolgoztak?

— *Az állami gazdaság földjén. A vöröskatonának elszegődött kertészeket helyettesítették. A főznivalót gyűjtötték be.*

Piros rózsát a legjobbaknak

Szegeden Jóska a televízió nézőinek bemutatta alapítólevelüket, amelyet a tizenkilences úttörők emlékére terveztek, s amelyre felkerülnek az ország gyermekeinek legszebb nemes tettei.

A csapat szobája valódi gyerekkuckó sok-sok játékkal, az iskola folyosója pedig bemutatóterem ezernyi ötlettel. Egy asztalon megtalálható minden olyan kiadvány, amely a pályaválasztás előtt álló fiúknak és lányoknak segít. Fényképek számolnak be a versegi mesélő asszonynál tett látogatásról. Az úttörőszoba mellett világító térképen a felszabadító Vörös Hadsereg útját követi az ember. Nem messze tőle egy „kompjuter”, kétezer lyukú, hatalmas tábla áll. Rajta színes virágok.

— *Ez a mi kollektív próbalapunk. Aki rápillant, láthatja, hogy őrse hol áll, mit kell még tennie. A virágok az úttörőtanács értékelése alapján vándorolnak a nevek mellé. A legtöbb pontot a piros rózsa jelenti* — tájékoztatott **Lados Teri,** a tanács titkára.

— Ezt kapják a legjobbak?

— *Igen. A piros rózsát eddig azok őrizték, akik az őszi betakarításnál, szélben, esőben, viharban dolgoztak.*

— Hol segítettetek?

— *Talán éppen ott, ahol hajdan a Marx-csapat tagjai mentették a termést. Négy holdról szálanként húzgáltuk ki a sárból a cukorrépát.*

— Jelen pillanatban kit illet ez a rózsa?

— *Akik Versegen meglátogatták* **Homok Erzsébet** *írónőt. Megmutatta múzeumát, amelyben összegyűjtötte a régi bútorokat, ruhákat, használati tárgyakat. Mesélt nekünk könyveinek születéséről, az életéről, s gyönyörű hímzésmintákat ajándékozott csapatunknak.*

A házak születési bizonyítványt kaptak

Riporteri szerencse, hogy éppen akkor érkeztem Kartalra, amikor megbeszélésre jött össze az úttörőtanács. Első kézből értesülhettem a legfrissebb tettekről.

— *Egyedüli vállalkozást hajtottunk végre. Felosztottuk magunk között az utcákat és születési bizonyítványt állítottunk ki az épületekről* — újságolta **Rákóczi Ildikó,** a Vadvirág őrs vezetője.

— Hány ház található a faluban?

— *Ezerszázhuszonöt.*

— Hányan laknak bennük?

— *Négyezer nyolcszáznyolcvankilencen.*

— Mire volt jó ez a bizonyítványosztás?

— *Megismertük a falunkat, tudjuk, hogy mi épült a felszabadulás óta, s hogy milyen körülmények között élnek az emberek. Megtaláltuk Kartal legöregebb épületét. Az Ady Endre utcában bukkant rá* **Kovács Kati.** *1801. óta laknak benne. Javaslatot készítünk a tanácsnak, hogy nyilvánítsa védetté, s ha lehet, adja át nekünk, hogy berendezhessük falumúzeumnak.*

— *A feltérképezés azért is hasznos volt, mert megismerkedhettünk néhány magányos, támogatásra szoruló emberrel* — mondta **Tóth Jóska.**

A csapat védence lett a Jókai utcában élő Juli néni is. A gyerekek karácsonykor ajándékkal lepték meg az idős asszonyt. Megszervezték, hogy a télen, ha esik, eltakarítják a havat, hamuval szórják fel a csúszós járdát. Eljárnak hozzá, bevásárolnak, veteményeznek.

EL

Érkeznek a levelek. Új tettek hírei kerülnek az alapítólevélre

Úttörők az óvodában. Álomba ringató mesét olvasnak a kicsinyeknek

Nem túlzok, ha azt mondom, hogy Kartalon látható a világ legnagyobb bullája, alapítólevele. S ez az írás állandóan nő. A postás nap mint nap bekopog a csapathoz. Tettekről hoz hírt, Gödöllőről, Pápáról, Borsodnádasdról...

A faluban nincs is olyan úttörő, aki ne iratkozott volna már fel az alapítólevélre. Ki azzal, hogy két számjeggyel növelte a tanulmányi eredményét, ki pedig úgy, hogy idejében eljuttatta a leckét a betegség miatt ágyba kényszerült társának.

Az óriás próbalap
Vajon melyik őrsé lesz a piros rózsa?

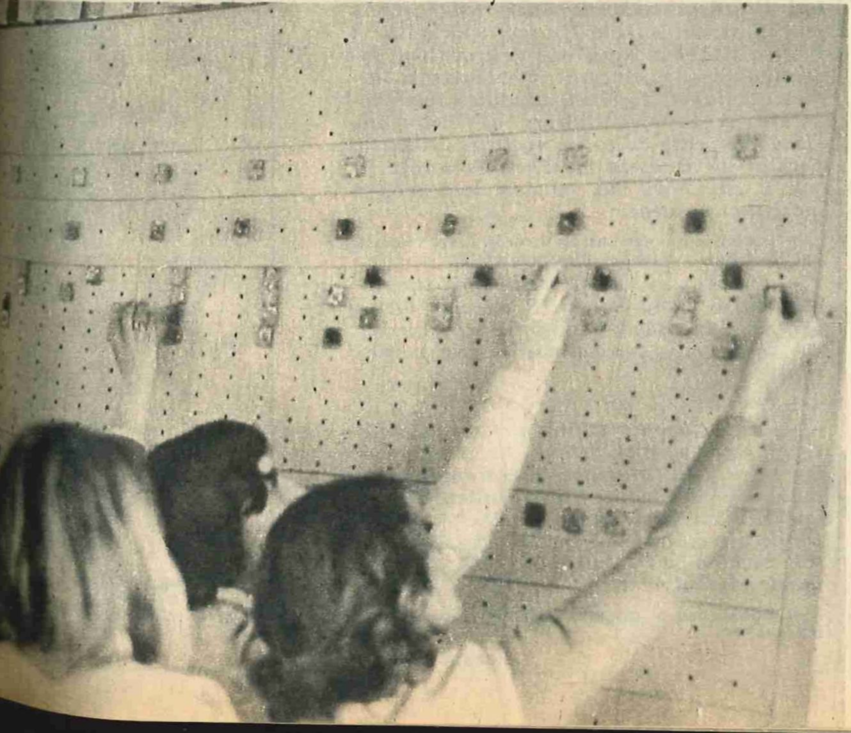

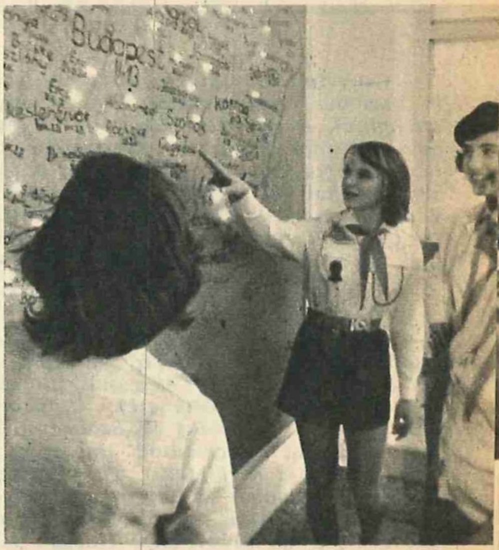

Világító térkép

A pajtások segítettek az óvoda építésénél és amikor csak tehetik, elmennek az apróságokhoz játékot szervezni. Védetté nyilvánították a régi iskolát és új játékokat készítettek az ott tanuló kisdobosoknak. Megtervezték az emléktáblát, amely az ötvenhat esztendős példa dátumát örökíti meg.

— *Az emléktáblaavató ünnepségünkre küldötteket hívunk meg a csapatoktól, s vendégül látjuk a Marx-csapat ma is élő tagjait* — mondta **Csecskedi Lajosné csapatvezető.**

A nagy elődöknek ezen a találkozón mutatják majd be a gyerekek alapítólevelüket, a Nem térkép e táj... expedíció krónikáját.

— FARAGÓ —
Fotó: GAÁL ZOLTÁN

BUDAPESTEN MINDIG TÖRTÉNIK VALAMI...

Budapest az ország szíve. S ez a szív mostanában a szokottnál is hevesebben dobog. Felszabadulásunk 30. születésnapjára készülve egymást érik az események. TAKÁCS ISTVÁNNÉVAL, a főváros úttörőelnökével és expedíciós főparancsnokával arról beszélgettünk, hogy itt mindig történik valami a gyermektársadalomban is.

— Csapatainkban százharmincezer úttörő és kisdobos tevékenykedik. Ha szerényen számolunk, és azt mondjuk, hogy az expedícióban minden gyerek csak egy-egy tettet hajt végre, akkor is több mint háromszázötvenhat tett jut az esztendő minden napjára. Ráadásul van nekünk egy hétszáz fős önkéntes egységünk, amely közvetlen a budapesti elnökség irányítása alá tartozik és állandóan mozgásban van.

— Ezek a gyerekek mire szövetkeztek?

— Arra, hogy végrehajtják titkos parancsainkat. A Vörös Hadsereg nyomába szegődnek. Felderítik és megírják Budapest felszabadításának történetét. Csapataink ünnepélyesen fogadták, a „Szabadság tüzét”, a Lenin páncélautót, amely január 4-e óta járta a kerületeket. Tíz- és tízezer úttörő és kisdobos láthatta a forradalmi múlt jelképét. Akik február 13-án ott voltak a Fővárosi Művelődési Házban megtartott nagygyűlésünkön, tanúsíthatják, hogy a kerületek küldöttei milyen vaskos krónikákat nyújtottak át nekünk. Az értékelés még hátra van. De lapozgatás közben is rögtön megállapíthatja az ember, hogy páratlan kincset gyűjtöttek össze a gyerekek. A fényképek, eredeti dokumentumok között olyan írások, eseményjátékok találhatók, amelyeknek a felszabadító harcok résztvevői és azok a felnőttek a főszereplői, akik harminc évvel ezelőtt születtek és azóta a szocializmus építői, kiválóságai lettek. Papírra került a város minden olyan intézményének neve, címe, adata, amely a gyerekeknek örömet nyújt vagy nyújthat. Munkánkról szovjet barátaink is értesültek, hiszen az őrsök Budapest felszabadulásának évfordulóján képeslapokon számoltak be tetteikről.

— Március az expedíció hajrája is. Szeretném, ha elmondaná, hogy mi várható a közeljövőben.

— Folytatódik a krónika új fejezeteinek írása. A Vörös Hadsereg nyomába szegődött őrsök ugyanis Nemesmedvesig, hazánk teljes felszabadításának napjáig követik a harci eseményeket. Továbbra is a tetteké a szó. Újabb játékok, játékszobák, parkok, elültetett facsemeték, az ellenőrzőkönyvekben szaporodó ötösök hirdetik majd, hogy a pajtások állták szavukat, teljesítették expedíciós vállalásukat. Hamarosan sor kerül a különböző művészeti ágak fővárosi szemléjére. Pódiumra lépnek a „Béke, Barátság, Szolidaritás” éneklő rajok, az aranyokleveles zenekarok, a vers- és prózamondók, a népitáncosok, népijátékosok és a nagy kórusok. Megrendezzük a Tudomány és Technika Hetét. A Magyar Bélyeggyűjtők Országos Szövetségének székházában megnyílik az „Alkotó Ifjúság” kiállítása. A Fáklya Klubban kerül sor az irodalom barátainak és a nyelvészek, a világjárók, természetkutatók, történelemkutatók vetélkedőjére. A Szovjet Kultúra és Tudomány Házában pedig az orosz nyelv és irodalom barátai mérik össze erejüket. Felsorolni is sok lenne, hogy mi minden lesz még a mozgalmi év végéig.

— Tudomásom szerint, az úttörők részt vesznek április 4-én az ifjúsági díszszemlén.

— Valóban. A nagy eseményre tizenötezer fiú és lány készül. S az már biztos, hogy az ünnepséget az úttörők nyitják meg. De addig még mozgalmas napok várnak ránk.

— Például?

— Ahogy én az úttörő hírvivőket ismerem, biztos vagyok benne, hogy tudomást szereztek róla; országos játéksorozatra készülünk. A fedőneve: Vörös Csillag. A részletekről ma még nem beszélhetek. Titok. De ha a rádióban felhangzik a kürtjel, soksok izgalomban, élményben lesz részünk mindannyiunknak.

— Köszönöm a tájékoztatást. Kívánom, hogy így legyen.

Faragó György

A tananyag a lencse alatt. Nincs magyarázat, „csak” háromszázszoros nagyítás

Hőtani kísérlet. A kutatók mindössze harmadikosok

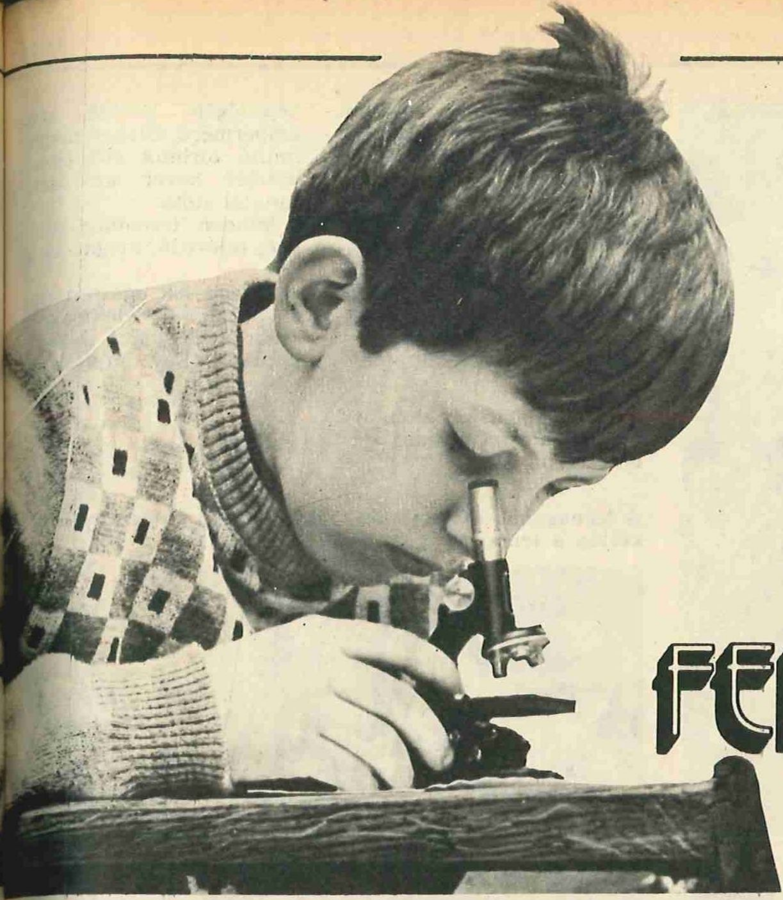

Ki az ajtón belép, elámul.
S rögtön fölteszi a kérdést:
honnan e gazdagság?
A „titok” nyitja:
a gyár az iskolában van.
Saját ötlet, plusz kétkezi munka.
Ez minden

ÚJRA FELFEDEZŐK KLUBJA

Könyv, irka helyett: tálcák

A bejáratnál ott domborodik a jól ismert tábla: Állami Általános Iskola. A helyi ismeretekkel nem rendelkező látogató ebből azt a naiv következtetést vonja le, hogy az öreg perecesi épület falain belül egy szabvány-suli székel, számos osztállyal, amelyekben szorgalmas (és kevésbé szorgalmas) tanulók időznek a padban, azon célból, hogy megtanulják a megtanulandókat.

Ez azonban merő tévedés. A falakon belül nincsen egyetlen osztály sem. Helyettük különböző kutatóintézmények működnek, úgy

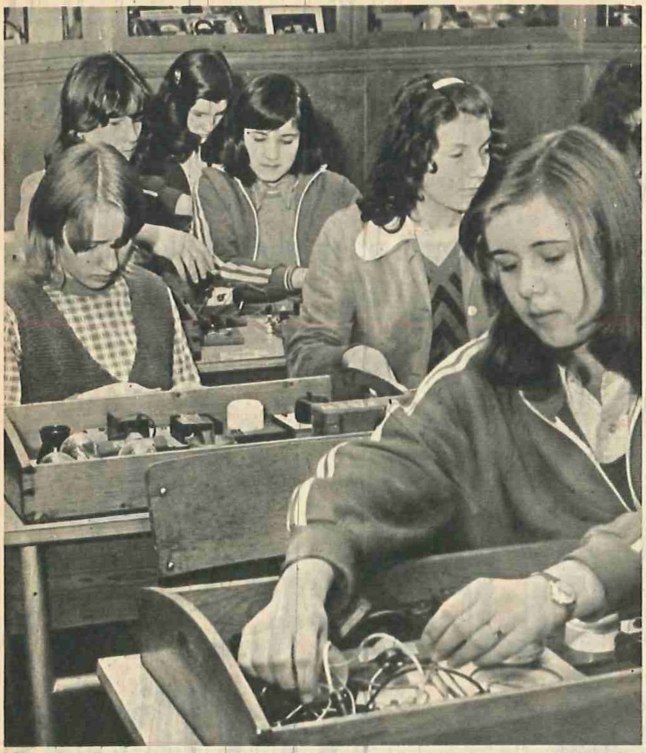

Ezekkel a műszerekkel, még a „kóbor" áramot is lefülelik

Milánó
Torino
Milánó
Torino
Milánó
Torino

A földrajz is az asztalon hever. A feleltetés sem gond. A táblákon egyszerre válaszol az egész osztály

mint a Puskin Kabinet, a Bolyai Kabinet, a Hermann Ottó Kabinet... E kabinetek kereteiben pedig harminc-negyven tizenéves kutató búvárkodik, hogy újra felfedezze a világot.

E kutatók meglehetősen egyetemesek. Nem horgonyoznak le egyetlen tudományágnál, hanem biológiától a földrajzig, énektől a matematikáig, az általános iskolákban előforduló összes tudományágat művelik.

A TUDÁS TÁLCÁN HEVER

A fenti szöveg nem irodalmi túlzás. A diákság ideje nyolcvanöt százalékát kutatással tölti. Minden tárgyból komplett kísérleti laboratórium áll rendelkezésükre. A falak mellett végestelen végig vitrinek sorakoznak, s ezekben foglalnak helyet a tálcák (rajtuk a kutató nevével), s e tálcákon minden megtalálható, ami szükséges: legyen az mikroszkóp, fényképezőgép, lombik avagy ampermérő. Olykor negyedmillió forintot érő eszközkészlet hever az osztály tanulói előtt.

Minden teremben diavetítő, televízió, magnó és rádió.

És sok-sok egészen egyedi darab. Az elektro-varia szekrény például saját találmány. Egy hajdani vit-

A legnagyobb matematikus: Kocsis Pisti (3. oszt.) (fent). A táblán a téma: az igeragozás (középen)

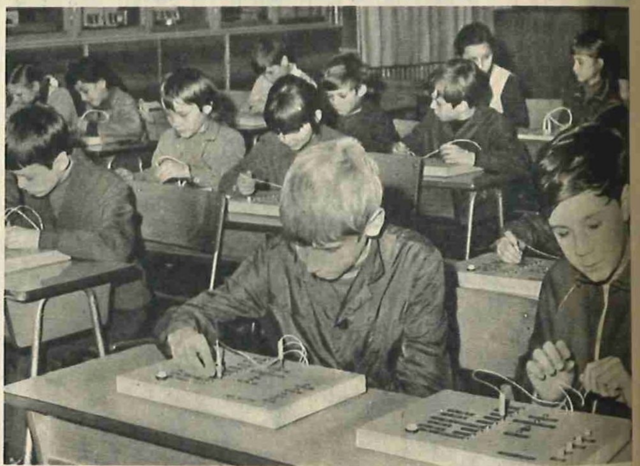

Semmi izgalom. Nincs görögtűz, csak kémiai kísérlet magnéziummal

rinben kilométernyi vezeték kúszik vastag tekercsekben, dugaszok, lámpák, csatlakozókábelek, jelzőizzók tömege. Akár egyetemi szintű elektrotechnikai anyag oktatására-szemléltetésére-kísérletezésére is alkalmas.

Az egyik sarokban egy függönnyel takart valami lapul. Közelebbről szemügyre véve: guruló tábla. A térképtartó is sajátságos gyártmány. Valaha falépcső volt. A virágtartó karókból — némi átalakítással persze — első osztályosoknak (!) való „logarlécek" születtek.

Az elsősök különben bármilyen pöttömek, maguk is teljes jogú polgárai a kutatók családjának. Tálcáikon kettes-hármas-négyes számrendszert szemléltető idomok sorakoznak; kockáikon a valószínűségszámítás alapjait feszegetik, s fellelhetők náluk a kombinatorika elemei is.

NEMCSAK AZ ESZKÖZÖK

Az eszközök nagyon sokat jelentenek. Csupán a fizikai tálcasorral kétszáztizennyolc fajta kísérlet végezhető el. De persze a tálca nem csodaszer. Ha kézbe adjuk, minden útmutatás nélkül, nem biztos, hogy szilárdan megalapozott ismeret, megfelelő általánosítás lesz a végeredmény. A kutatáshoz irányítás kell. Hátul, a színfalak mögött mindenütt ott vannak a nevelők, kifejtik a témát, ráirányítják a figyelmet a problémákra, szempontokat adnak, szóval akik az újrafelfedezéshez megadják az iránytűt, tehát nemcsak az eszközt biztosítják a kutatáshoz, hanem a módszert is tálalják. E módszerek sok változást ígérnek.

HADUZENET

— Mik a további tervek? — kérdem Kuti István igazgatót.

— Hadat üzenünk a házi feladatnak és az iskolatáskának — mondja. — Ha minden igaz, jövőre már nem kapnak házi feladatot a gyerekek és sutba vághatják az iskolatáskát. A tanuláshoz szükséges összes eszközt megkapják itt.

— Nem áll fenn az a veszély, hogy ha otthon nem tanulják meg a leckét, akkor az a tudás nem elég mélyen rögződött, vagyis hamar elfelejtik a tanulók, amit az órán kikísérleteztek?

— Szerintünk nem. Véleményünk szerint, ha a tanár elmagyarázza, hogy pl. a méhnek összetett szeme van, s ezt otthon elolvastatja tízszer, nem rögződik olyan mélyen meg az ismeret, mintha a mikroszkópjában a tanuló saját maga megállapítja ezt. Abból indulunk ki, hogy a biflázás nem nyújt igazi tudást, alkalmazható, hasznosítható ismeretet. Ez lényegében csak afféle beszajkózás, aminek édeskevés gyakorlati haszna van...

S végül ismertessük a szóban forgó kutatók álláspontját is: „A hadüzenettel egyetértünk, mert a kísérletezés jó dolog, hogy nem kell cipelni a táskát még jobb, s ennél csak egy jobb dolog lehetséges, ha nem kell otthon házi feladattal vesződni, mert már mindent tudunk".

Nosza, ássuk ki akkor ezt a csatabárdot.

TORMA GYŐZŐ
FOTÓ:
SZABADOS GYÖRGY

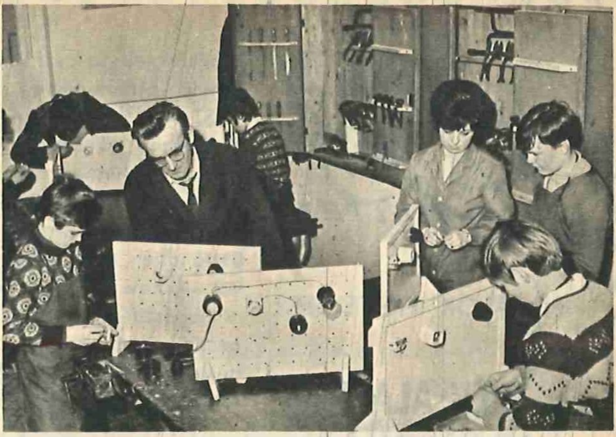

Ahol a házilag gyártott eszközök zöme készül: a politechnikai terem

A feladat: szőnyegszövés az első osztályban

50 ÉVES A KELTEX

FIATALOK FIGYELEM

2 ÉV ALATT JÓ SZAKMA!

8. osztályt végzett lányokat és fiúkat felveszünk fonó-, szövőszakmunkás-tanulónak.

Vidékieknek a szakmunkástanuló otthonunkban SZÁLLÁST térítésmentesen, napi háromszori étkezést – munkaszüneti és ünnepnapokon is, havi 90,– Ft-ért biztosítunk. A szakmunkástanuló alapösztöndíjon (150–360,– Ft) kívül + havi 200,– Ft ösztöndíjkiegészítést, továbbá budapestieknek havi 250,– Ft, vidékieknek havi 300,– Ft vállalati ösztöndíjat adunk.

Jelentkezés: Pamutnyomóipari Vállalat Kelenföldi Textilgyár Személyzeti Oktatási Osztály
1502. Budapest, Budafoki út 111–113. Pf. 61.
Telefon: 450-160/191 m.

A VILLANYSZERELŐIPARI VÁLLALAT

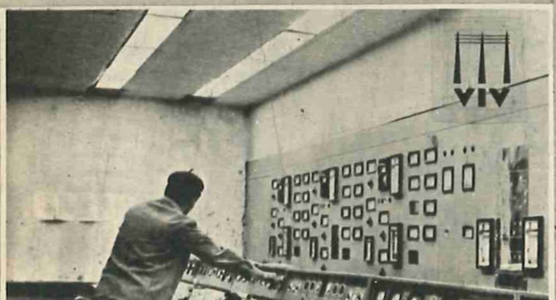

műszaki pályára készülő, általános iskolát végzett fiatalokat iskoláz be Budapesten, Miskolcon, Dunaújvárosban, Ózdon, Székesfehérváron, Győrött

VILLANYSZERELŐ

Bicskére, tatabányai vagy székesfehérvári iskolai képzéssel: villanyszerelő, elektrolakatos és szerkezetlakatos szakmákban.
Emelt szintű oktatás továbbtanulási lehetőséggel!
Tanulmányi ösztöndíjon felül havi 250,– Ft társadalmi ösztöndíjat fizetünk. A tanulmányi idő utolsó félévében teljesítménybérezés.

Jelentkezés:

VILLANYSZERELŐ-IPARI VÁLLALAT
Munkaügyi Osztály
1075 Budapest,
Síp u. 23.

vagy az illetékes szakmunkásképző intézetnél (ez esetben kérjük felírni a jelentkezési lapra: „VIV előjegyzéssel" szöveget).

IPARI TANULÓKAT FELVESZUNK!

Általános iskolát végzett tanulókat beiskolázunk a következő szakmákban:

kőműves, ács-állványozó, hegesztő (kiemelt szakmák), villanyszerelő, gépszerelő, motorszerelő.

A tanulók a kiemelt szakmákban a tanulmányi ösztöndíjon felül havi 200,– Ft ösztöndíj kiegészítést kapnak.
Vállalatunknál minden szakmában köthető szerződés társadalmi ösztöndíjra, amely havi 250–500,– Ft-ig terjedhet.
A III. éves tanulók a második félévtől kezdve (a kiemelt szakmákban a II. év elejétől) órabérben foglalkoztathatók.
A tanulók részére kollégiumi elhelyezést biztosítunk.
Jelentkezni lehet személyesen vagy írásban a Budapesti Vegyiművek Személyzeti Osztályán, 1455 Budapest IX., Kén u. 5.

Gianni Rodari regényének magyar változatát

írta: Hunyady József

7

PÁNIK A VÍZ ALATT

— avagy „Á a tévékészülékben”

A következő huszonnégy órában Á képe megjelent a földgömb legtávolabbi pontjain is. Alakja egyik kontinens után a másikon bukkant fel, vándorolt egyik hullámhosszról a másikra, de nem talált sehol békességre, akár egy biliárdgolyó, amely az asztal egyik pereméről a másikra vágódik anélkül, hogy beletalálna a megfelelő lyukba.

Reggel hétkor Marseille környékén szállító munkások, búvárok és békaemberek — olaszok és franciák — jelentek meg, lemerültek a tenger fenekére, és felállították különleges tévékameráikat a tenger fenekén egy római kori hajó roncsa körül. A Merendina korvett fedélzetén a technikusok felszerelték a képernyőket, és megszervezték a különleges figyelő szolgálatot. A római hajó még valamikor Traianus császár uralkodásának idején süllyedt el, bor- és olajrakománnyal, és egy békésen halászgató békaember fedezte föl.

A Merendina parancsnoki hídján az olasz és a francia tévé technikusai a képernyőkön követték a víz alatti munkát, és jókedvű élénkséggel mutattak rá egy menekülő óriás sügérre vagy egy kalapácshalra, amely kis időre megállt, megbámulta a tévékamerát, és úgy látszott, hogy uszonyával éppen úgy intett búcsút, csaó-csaót, ahogyan sok komoly kommentátor, amikor megtudják, hogy biliárdgolyó-kopasz fejük megjelenik a képernyőn.

Íme, az ókori hajóroncs. Körülbelül kétezer esztendeje őrzik a hullámok a mélyben, megmentve érdekességét a kései utódoknak. A búvárok lassan és nehézkesen behatolnak holdjáró szkafanderükben a széles léken át a titokzatosan ásító raktárhelyiségbe, ahol sorban állnak az amforák, amelyekhez hasonlóak álltak valaha a császári palota előcsarnokában. Hirtelen megjelent Á arca, kedvesen elmosódva, ahogyan a víz hintáztatta, a képernyő négyszögébe keretezve. A Merendina fedélzetén meglepett szavak csattantak, akár a petárdák.

— Egy vízbefúlt! Vigyázzatok!

— Egy gyerek.

— Valójában a vízbefúltak rendszerint nem ilyen vidámak.

— Talán egy szirén fia.

— Nem: akkor halfarkának kéne lennie a lába helyén.

Amilyen hirtelen felbukkant a látomás, olyan gyorsan el is enyészett Á arca. És a búvárok később, a felszínre fölmerülve megesküdtek, hogy a víz alatt csak halakat láttak, és a római kori cserépedényeket, amelyeket vastagon borítottak el a kagylók és az iszap.

Egyiptomban nyolc órakor volt a legélénkebb a mozgás a Szuezi-csatorna környékén.

Mindenféle típusú hajó vonult a két szűk csatornaszárnyban, amelyekben — ahogy ezt a földrajzi atlaszok ábrázolják — a Földközi-tenger a Vörös-tengerrel találkozik. Mindegyik engedelmesen követte a révkapitányság utasításait. A csatorna torkolatánál elhelyezett különleges építésű helyiségből szemmel lehetett tartani a Csatornát a víz mindkét partján elhelyezett kamerák segítségével.

Valamivel nyolc után Ahmed, a révkapitány képernyőjét ellenőrizve, azt hitte, káprázik a szeme. Sejtelmes módon, lopva egy kisgyerek jelent meg a levegőben.

Első pillanatban úgy látszott, hogy a görög zászló alatt hajózó Enossis nevű gőzhajó fedélzetén kószál, aztán — teljességgel megmagyarázhatatlanul a holland olajszállítón, a Spinoza nevezetű tankhajón bukkant fel, majd onnan is eltűnt a szeme elől: mindennemű látható nehézség nélkül hatalmas ugrással elenyészett a félhomály szárnya alatt.

— Nem lehet! — nyögte Ahmed, a két szemét dörgölve öklével. — Nem ugrálhat önhatalmúlag egyik hajóról a másikra, mint egy kalóz. Ez nincsen megengedve!

Á képe azoknak a hullámoknak a ritmusára úszott el a képernyőről, amelyeket egy luxus-jacht vert, amely az arab szultáné volt.

Ahmed letelefonált a bárba és egy nagyon erős kávét rendelt.

— Ma éjszaka keveset aludtam, úgy látszik, nyitott szemmel álmodom — állapitotta meg zavartan az egyiptomi révkalauz.

Jugoszláviában egy erdőkerülő ült a karosszékében a kunyhójában, előtte a kandalló párkányán egy bekapcsolt ipari tévé állt s közben békésen szívta a pipáját.

Az volt a dolga, hogy felügyeljen egy, a kéklő messzeségbe nyújtózó hatalmas erdősávra, azonnal riadót rendeljen el, ha erdőtűznek csak a legkisebb nyomát is észleli.

Ám első helyen említenénk meg, hogy februárban Jugoszláviában nagyon nehezen gyulladnak ki az erdők a vastag hótakaró alatt. Másodsorban: ki sem kellett tennie a lábát a kunyhójából, ipari tévéje segítségével úgy ellenőrizhette a messzi környéket, hogy közben ki sem kellett vennie a pipáját a szájából.

Amikor azonban egyszer csak a képernyőn megpillantotta Á-t, amint éppen őt figyelte, kiesett a csodálkozástól a pipa a szájából és a füst is cigányútra ment. A jóember nem gondolta volna, hogy még mindig létezhetnek ilyesfajta komisz erdei manócskák, mert ő már rég nem hitt a mesékben.

Gyorsan innia kellett egy korty méregerős szilvapálinkát.

Mármint azután, hogy Á arca — köszönés nélkül — eltűnt a képernyőről.

(Folytatjuk)

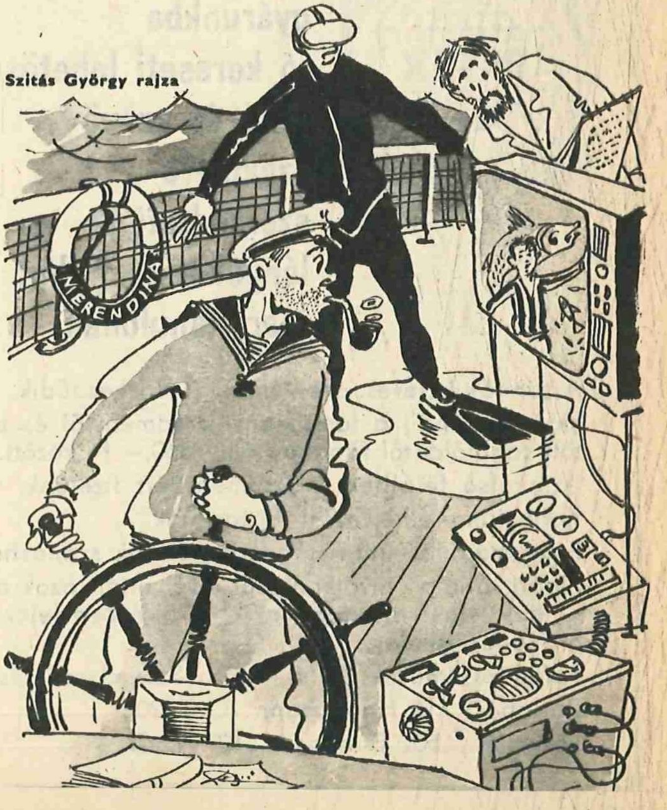

Szitás György rajza

**Általános iskola
8. osztályát végző
fiúk figyelem!
Szeretettel
vár benneteket
a MAGYAR HAJÓ-
ÉS DARUGYÁR
szakmunkástanulónak
a felsorolt szakmákban:**

gépi forgácsoló, szerkezeti lakatos, gépszerelő, hegesztő, csőszerelő, villanyszerelő, fényező-mázoló, asztalos, ács.

A vállalat kedvezményes étkezési (napi 1,– Ft-ért), munkaruhát, tisztálkodási, illetve mosdószert, társadalmi tanulmányi ösztöndíjat biztosít.

Jelentkezési mód: A választott szakmát az általános iskolai jelentkezési lapon fel kell tüntetni, illetve a megadott címeken személyes jelentkezés alapján.

Jelentkezni lehet: Magyar Hajó- és Darugyár, Bp. XIII., Váci út 202. Oktatási osztály. MHD Balatonfüredi Gyáregység Személyzeti Osztály. MHD Tiszafüredi Gyáregység Személyzeti Osztály.

**Kétműszakos
gyárunkba
jó kereseti lehetőséggel
fonó és szövő
szakmára
szerződtetünk
lányokat – fiúkat
ipari tanulónak**

A tanítás kétéves, szeptember 1-én kezdődik.

Havi ösztöndíj a tanulmányi eredménytől és az eltöltött tanulóidőtől függően 650–860,– Ft között.

Az utolsó félévben teljesítménybért fizetünk.

Kollégiumi elhelyezést biztosítunk.

Felszabadulás után is gondoskodunk szálláshelyről.

„Ipari tanuló” hivatkozással levél útján azok a lányok és fiúk jelentkezhetnek, akik 1975. évben fejezik be az általános iskolát.

Pamuttextilművek Budai Gyára Személyzeti Osztály
Budapest XI., Hauszmann A. u. 20.
Levélcím: 1502 Budapest 112. Pf. 43.

Figyelem!

Általános iskolát végzett fiúk jelentkezését várjuk a PEST MEGYEI ÁLLAMI ÉPÍTŐIPARI VÁLLALAT-hoz szakmunkástanulónak 1975–76-os tanévre. A Tanácshoz tartozó intézetekhez az alábbi szakmákban iskolázunk be fiatalokat szakmunkástanulónak:

villanyszerelő; vas- és fémszerkezeti lakatos; fapadlózó és műanyagburkoló; ács-állványozó; központifűtés-szerelő; víz- gázszerelő; kőműves; épületasztalos; üvegező; vasbetonkészítő; tetőfedő-szigetelő; műkőkészítő; bádogos; építőgép-szerelő.

Vidékiek részére kollégiumot, teljes ellátást biztosítunk. Megjegyzés: ács-állványozó, kőműves-, tetőfedő-, szigetelő- és vasbetonkészítő szakmák esetében 200,– Ft ösztöndíj-kiegészítést fizetünk. III. évben telesítménybérben történő foglalkoztatásra is lehetőség van.

Jelentkezés személyesen v. írásban a vállalat Szakoktatásán: 1751 Bp. XXI., Kiss János altábornagy u. 19–21. (Megközelíthető: Boráros tértől gyorsvasúttal a 2. megálló.)

A jelentkezési lapra kérjük ráírni a vállalat nevét és címét.

Képzőművész jelöltek

A nyíregyházi 6-os számú iskolában az úttörőcsapat képzőművész szakkörét Ács Lászlóné tanárnő irányítja. Az elméleti foglalkozásokon előbb a képzőművészet alapjaival ismerkednek meg, majd az UNIVERSIL csempeüzem segítségével agyagfigurák készítésével foglalkoznak. A kiégetést is az üzem dolgozói vállalták. Iskolájukat akarják díszíteni alkotásaikkal a gyerekek.

meg az ablaktól. Szeplős arca ragyogott, mint a nyári ég.

— Dehogy nincs! — motyogta. — Itt van a szívünkben!"

Rónaszegi Miklós: Így élt Marco Polo című könyvét **Takács Zsuzsa** értékelte:

Sokat segít a kor ismeretében, amelyről éppen tanulunk, de biztosan állítom, hogy mindenki szívesen fogja olvasni!

Ki is volt Marco Polo?

1254-ben született Velencében. Marco 15 esztendős volt, amikor megérkezett apja és annak testvére Ázsia földjéről. A Nagy Kán üzenetét hozták a pápának, miszerint 100 hittérítő papra volna szüksége. Ez indította el az akkoriban világraszóló ázsiai utazást. Marco 17 évig a Tatár Birodalomban élt, s csak 1295-ben tért vissza Velencébe. 1298-ban a genovaiak fogságába került. Itt mondta tollba naplóját, melyben az akkori Tatár Birodalmat és a kereskedők nehéz életét mutatta be. Járt a Csendes-óceán szigetein és Indiában is. A könyv írója remekül ábrázolja a középkor világát, s a korabeli Velencét. Leírja a Tatár Birodalom kialakulását és megpróbálja felkutatni hősének gyermekkorát, életének homályfedte szakaszait. A könyvet sok kép illusztrálja és érdekessé teszi az olvasnivalót.

A két bemutatott könyvről természetesen ti is megírhatjátok véleményeteket, akár egyezik a fehérvári gyerekekével, akár nem. Szívesen közölnénk mástól is könyvbírálatot, vagy legalább figyelembe vennénk vitaalapnak.

Tollbotlás

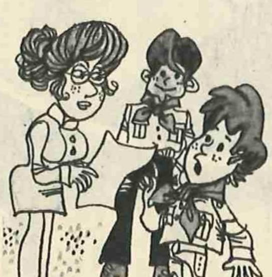

A dolgozatfüzetben így szólt a mondat: „Az a szép, cirmos cica át szokott hozzánk." A tanár néni a „hozzánk" szó után piros tintával egy hiányjelet rajzolt. Arra gondolt ugyanis, hogy a mondatból hiányzik az egyik fő mondatrész, vagyis a tárgy. A cica ugyanis át szokott *jönni*.

A dolgozatfüzet gazdája váltig bizonygatta, hogy az a cirmos cica nem olyan, amelyik olykor-olykor jön, hanem most már mindig náluk is van.

— Hja! — mondta tanár néni. — Szóval te erre gondoltál! Akkor egybe kellett volna írnod: „Az a szép, cirmos cica *átszokott* hozzánk." Ez után egész biztosan nem tettem volna piros hiányjelet, mert a mondat így teljesen egész.

Kulturális kis magazin

Pajtás

Márciusi műsorajánlat

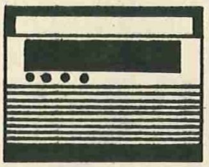

A TROMBITA HARSOG, DOB PEREG című sorozatot még februárban indította az Ifjúsági Rádió. Ezen a vetélkedőn — amint a cím is sejteni engedi — a katonaéletről kell tudniuk a versenyzőknek egyet-mást. Hogy mit tudhatnak a gyerekek a katonaéletről? Pl. az egyik határsávban „lóhátról", a Fertő tó tájékáról kétéltűvel kell riportot készíteniük, vagy éppen a határvédelemben szolgálatot teljesítő kutyákkal kell „helyszíni beszélgetésre" összeülniük. Nem is könnyű feladatok! Dehát a verseny az verseny! Viszont a jutalom sem marad el: 102 gyerek 2 hetet tölthet majd a nyáron valamelyik központi táborban és menet közben 40 000 Ft értékű tárgyjutalmat osztanak ki a versenyzők között. Gondolom, nem kell különösebben ajánlanom a márciusban elhangzó két adást, különösen a fiúknak, de a „gála" biztosan a lányokat is érdekli majd. (V. rész: Március 2. Kossuth 10.03, VI. rész: Március 21. Kossuth 14.00.)

Az EZEREGY DÉLELŐTT és a NAPRAFORGÓ márciusi adásaira a zenekedvelők figyelmét hívom fel. Március 3-án és 17-én a Petőfi rádióban 9.03-kor „A gyermekeknek írta Bartók Béla" címmel hallhattok előadást, és természetesen sok szép muzsikát. A NAPRAFORGÓ adás Nótafaiskolájában ezúttal az állatokról énekelünk nektek, a Melódiagyűjtők társasága című részben pedig izgalmas játék résztvevői lehettek: a gyerekek szolmizációs játékaitól követhetitek nyomon a melódia születését a klasszikus művekig. (Március 1. Petőfi 14.00.)

A KISCSIKÓRÓL, AKINEK MÉG NEM VOLT PATKÓJA. Zelk Zoltán verses meséjéhez nem kell különösebb kommentárt fűzni, a cím önmagáért beszél. Legfeljebb annyit tehetünk hozzá: Várady Hédi mondja el. (Március 28. Kossuth 14.02.) És még egy verses mese azoknak, akik a költészet világában jól érzik magukat: Juhász Ferenc: A NAP ÉS A HOLD ELRABLÁSA. Szereplők: Csernus Marianne, Deák B. Ferenc, Sólyom Ildikó, Szabó Gyula és Szokolay Ottó. (Március 30. Petőfi 13.17.)

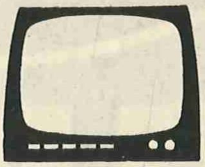

Március 2-án, a Hókusz-pókusz műsorában Gálfi Jánost Háry János szerepében láthatjátok, aki egy ágyúgolyón körbeutazza a Földet, találkozik japán szamurájokkal, levegőben járó emberekkel, sőt Kutyaországba is ellátogat.

Néhány címszó a **TTT március 6-i** adásából: Bemutatjuk **Szűcs Istvánnét**, az Úttörőszövetség új főtitkárát; Helikopteres vadszámlálás szemtanúi lehettek; Karnevál a jégen; Hogy kell udvarolni?

A **Síppal, dobbal, énekszóval** c. zenei műsor márciusban a Bp. VII. ker., Alsóerdősor utcai ének-zenei általános iskolából jelentkezik. Ez az iskola mindössze 10 éves, de e rövid idő alatt hírük távoli országokba is eljutott.

A **Perpetuum mobile** március 14-i adásában választ kaphattok az alábbi kérdésekre: Van-e arany a tenger vizében? — Milyen öreg a világmindenség? — Egyforma képességgel születünk-e? — Miért kell megröntgenezni a múmiákat?

A **Papírsárkányban** 18-án ismét találkozhattok a Gepárd őrs tagjaival, Miszter Mágus Mesterrel és tanítványával, Fapofával, akinek nagy meglepetést okoz egy bizonyos Bonifác mester hagyatéka. Az ókori világ hét csodája közül a rhodosi kolosszust ismerhetitek meg.

Március 20-án nagyon figyeljétek a TV gyerekeknek szóló műsorait. Egy igen izgalmas akcióra fogunk felhívni benneteket. A feladat és az adási időpont egyelőre még **TITOK.**

A **Cimbora** ebben a hónapban különleges vetélkedőre hívja a gyerekeket. Olyan verset kell írniuk, amelyben megadott 10 szó szerepel. S hogy nagyobb kedvet csináljunk, megkértünk 6 költőt, írjanak erre a 10 szóra verset. Weöres Sándor, Zelk Zoltán, Orbán Ottó, Tandori Dezső, Kormos István és Horgas Béla örömmel teljesítette kérésünket, s befejezésül kedvcsinálónak elhangzik a 6 vers. A Pajtás ezeket március 5-i számában közli.

Minden szombaton jelentkezik a **József Attila Szavalóverseny**, amelyben igen sok tehetséges, fiatal versmondót ismerhettek meg.

A húsvéti gyerekprogramok közül a Kaposvári Csíki Gergely Színház nagysikerű **Pinokkió** előadásának közvetítésére hívjuk fel a figyelmeteket.

Felszerelés
indulás előtt.
Beállítják
az önműködő
nyitószerkezetet.
Fontos
a biztonság

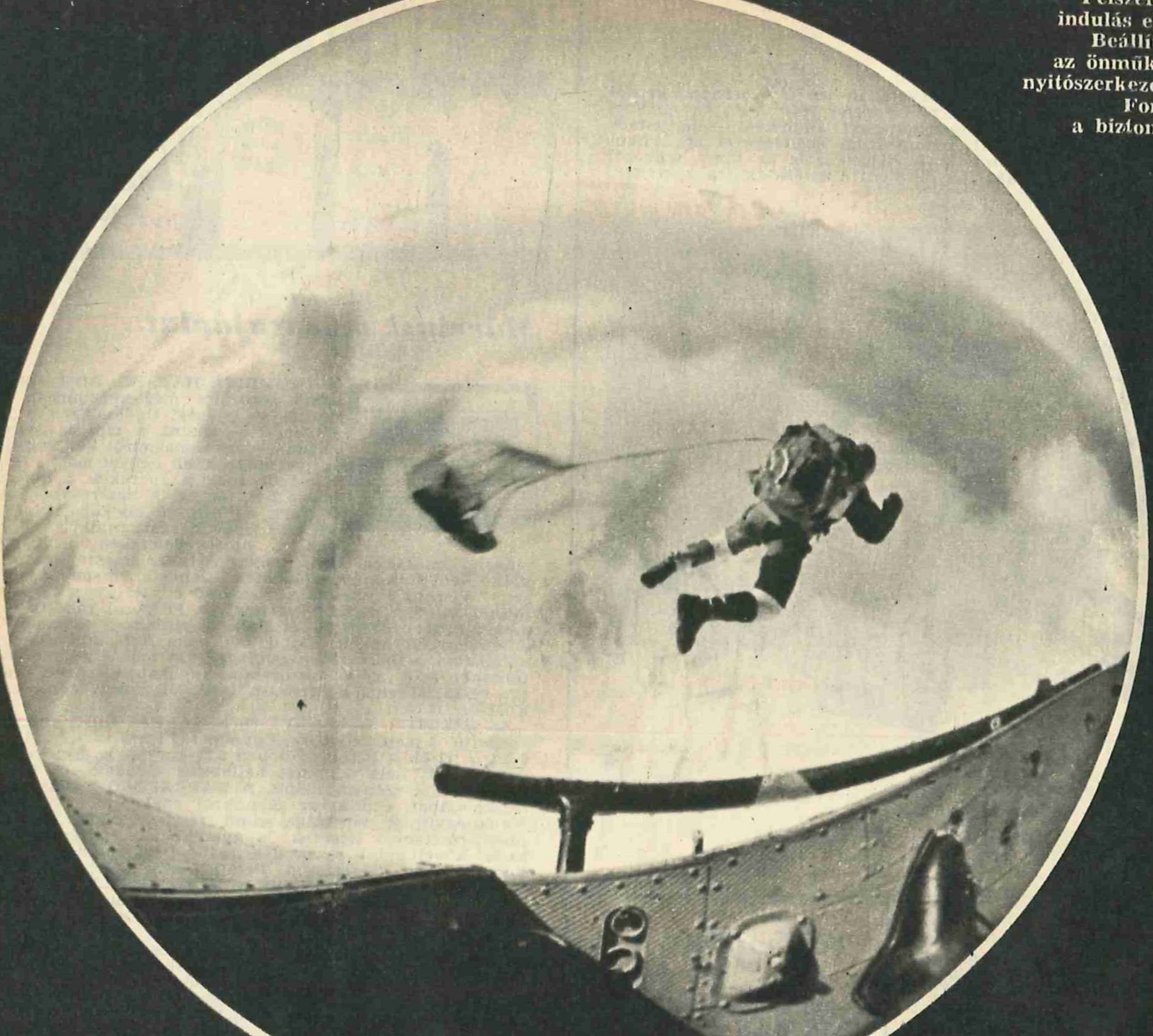

A gép
elhagyása után
három másodperccel
az ejtőernyős
megrántja a kioldót

PARA-SÍ

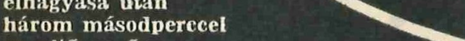

A pontosság
nem boszorkányság (fent).
Együtt a földön,
azaz a havon (jobbra)

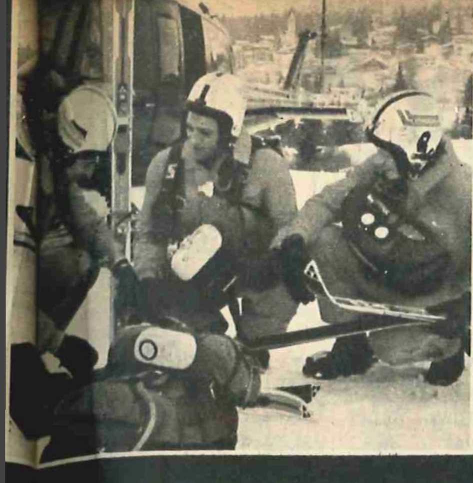

Lányok is vannak a legbátrabbak között (középen). Irány a lejtő (lent)

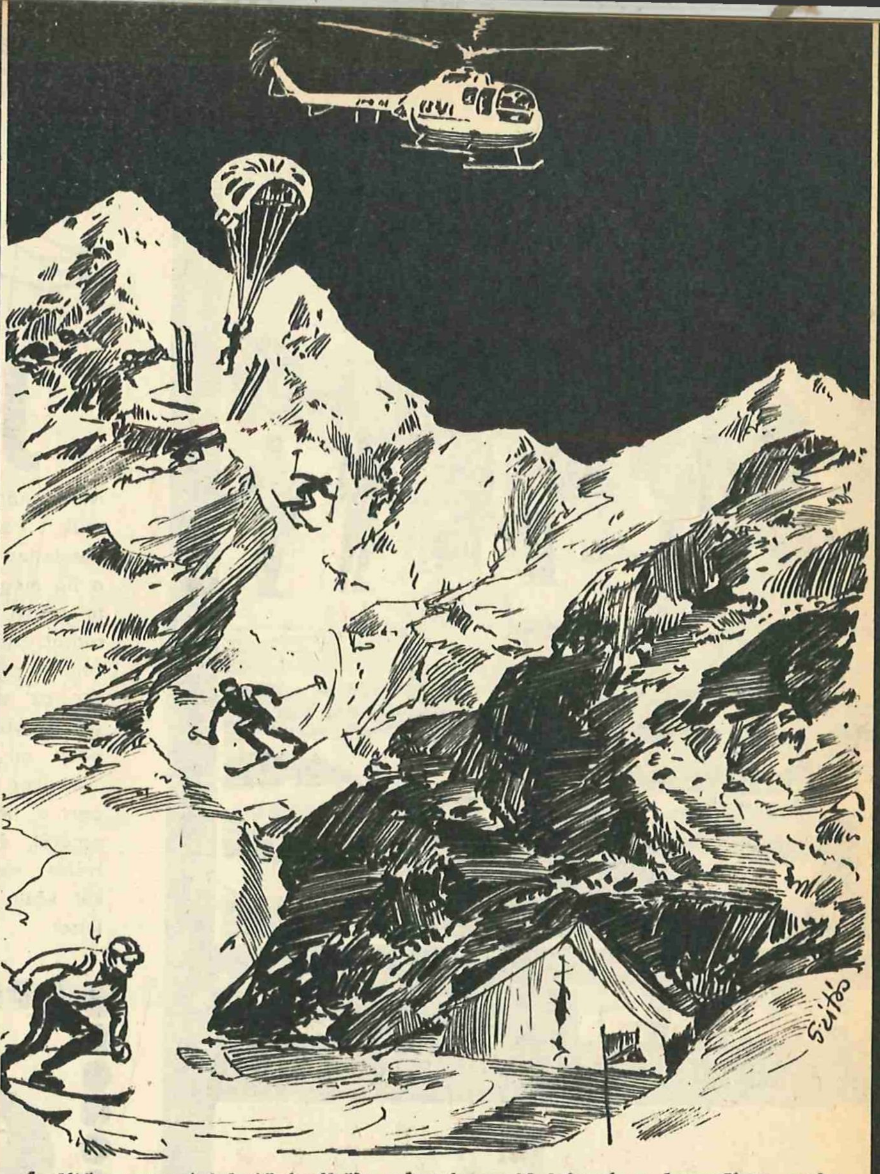

Ízelítő a parasí lehetőségeiből: zuhanás majd lebegés a levegőben, puha talajérés, viharos lesiklás. Ügyesség, technika, felszerelés, bátorság — van ebben minden

Nem bűvös indiai szó, napkeleti mágusok abrakadabrája. Egy, a különösnél is különösebb új sport elnevezése. Ejtőernyős síelés.

Hát van ilyen? Az embernek eszébe jut az egyszeri gyerek esete, aki az állatkertben először látván zsiráfot, hosszas nézelődés után, s addigi tapasztalataiban bízva kijelenti: ilyen állat nincs is.

Már pedig ilyen sport van. A parasíelő fotós felvételei bizonyítják.

Miután túljutottunk világkupákon, sírepülő-bajnokságon, óriás- és műlesikláson, szenteljünk néhány percet a repülő és ugró síelőknek is.

A legfehérebb sport világában létezik a biatlon, a kéttusa, amely sífutásból és lövészetből áll. Az ejtőernyősök két-, illetve háromtusája: ugrás, lövészet és futás. Nos, ezeket az elemeket olvasztották össze: méghozzá igen merész módon.

Az első szám: célbaugrás. A tét nem kicsi: a pontosságot nem is annyira a döntőbíró, mint inkább az ugró testi épsége értékeli. Hegyek között, fennsíkokra, kis tisztásokra ugrani eléggé kockázatos. Könnyen fák közé — vagy ami rosszabb: szakadékba zuhanhat az ejtőernyős, ha rosszul kormányozza ernyőjét.

A célbaérők második jutalma: folytathatják a versenyt. Van mivel. Ugyanis a célban várja őket sífelszerelésük — és kezdődhet a lesiklás, a sísport legszebb, legélvezetesebb, legrohanóbb része.

Ez a sport különösen képzett, rendkívüli technikájú síelőket követel. A lesiklás ugyanis gyakorlatilag ismeretlen pályákon történik.

Sportértéken túl egyéb haszna is van e sportnak. Szerencsétlenül járt hegymászókhoz, helikopterrel is megközelíthetetlen helyre szorult, orvosi segítséget igénylő emberekhez gyakran csak a parasízők juthatnak el.

Lányok is vannak szép számmal a legbátrabbak között. Lassan egy évtizede már nemzetközi versenyeket is rendeznek a lengyel, jugoszláv, NSZK és osztrák sportolók részvételével.

ALAKSZA TAMÁS

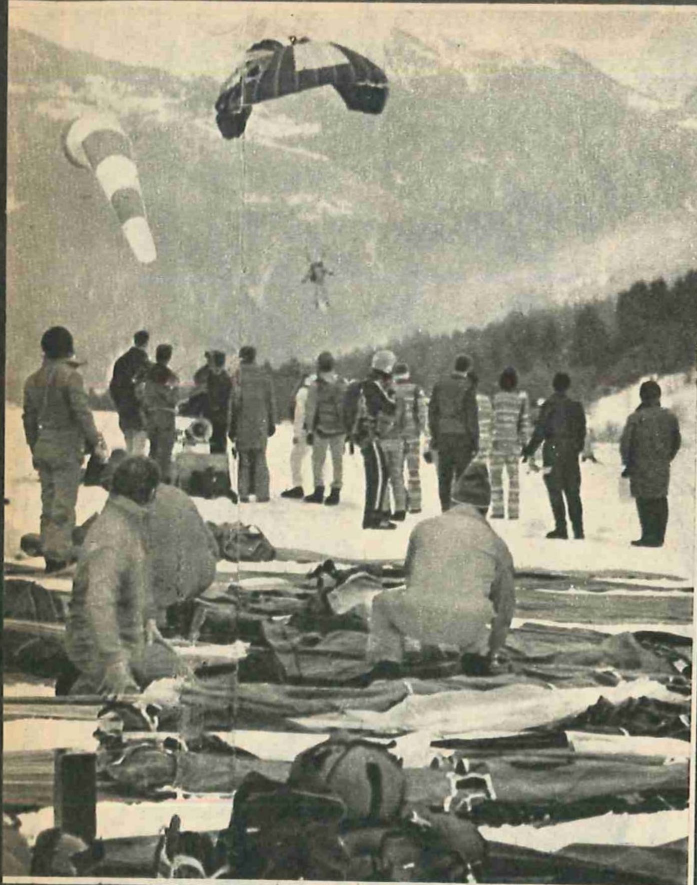

PARA-SÍ

Újabb érkező a felső táborhelynél

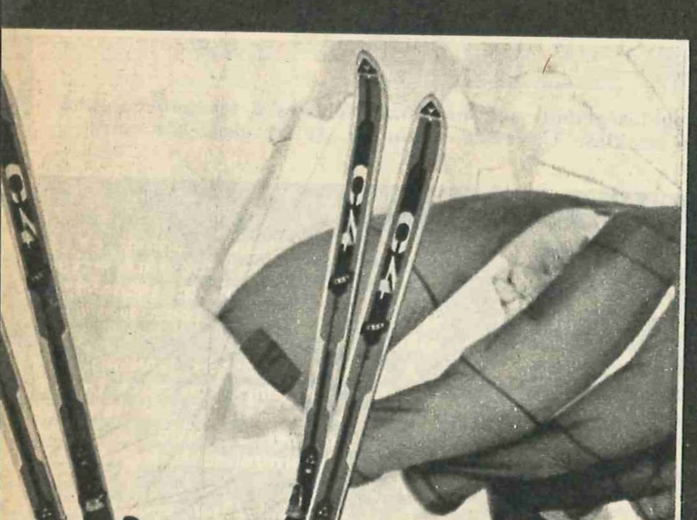

A célt a hóba döfött lécek jelzik

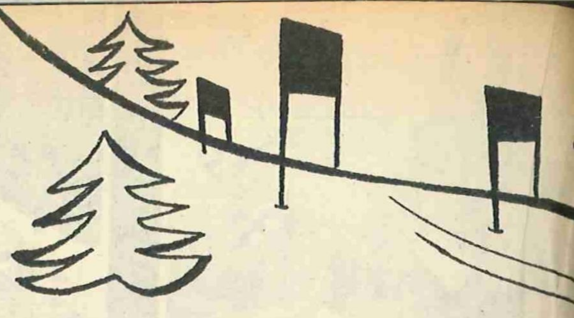

Jön a lesikló, mint a lavina, harsogva tépi lécelvel a havat, a kanyar íve azonban mégsem elég szűk... az időmérők fejvesztetten menekülnek... a fiú meg teljes lendülettel elviszi a célkapu egyik rúdját, aztán elterül a havon. A cél romokban hever, az időmérők rosszat sejtve rohannak a fiúhoz, egek, mi lehet vele...?!

Amikor odaérnek, éppen a havat kaparja az arcáról, és a legcsekélyebb megrendülés nélkül közli az ijedt sereglettel:

– Ez kapufa volt!...

* * *

A sífutó előtt feltűnik a cél, és ez új erőt önt a fáradt versenyzőbe. Hajrázni kezd... ám ugyanezzel a lendülettel mindjárt el is terül. Kapkodva tápászkodik... és botja helyett egy száraz gallyat ragad fel a hóból. Néhány ezer méter lefutása után az ilyen apró különbségeket nemigen veszi észre az ember.

...Azt azonban igen, hogy a száraz gally az első erőteljes mozdulatra kettétörik! Valahogy azért beevickél a célba, és ott dühösen magyaráz:

ÓRA KÖZBEN

PUSZTA PÉTER RAJZAI

A STRÉBER

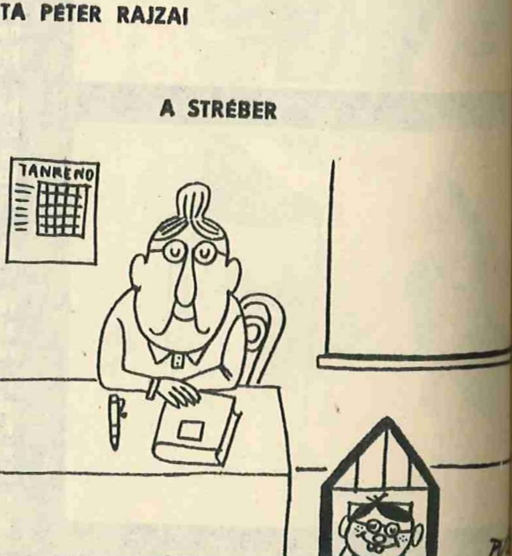

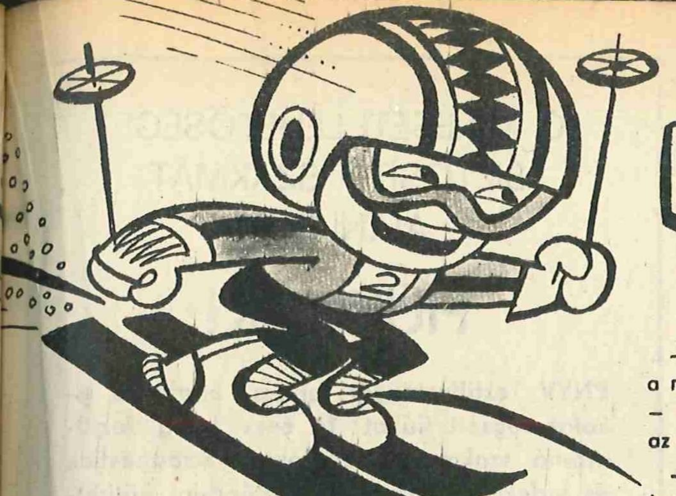

OLIMPIAI DERŰ TABLETTÁK

– ... mert nem volt elég a bukás, még az az átkozott bot is kettétört! ...

Az edző nagyot sóhajt, és előveszi a háta mögül az időközben összeszedett épen maradt, igazi botokat.

– Melyik ...?

* * *

Az egyik huppanónál a szánkózó „kiesik a nyeregből" ... a szánkó viszont folytatja a versenyt, és tovább siklik a cél felé. Gazdája csúszkálva, botladozva szalad utána, de sehogyan sem tudja elcsípni a szökevényt. Így haladnak át a célvonalon, a „mutatvány" hatásától felvillanyozott versenyzőtársak közé.

– Egész jól meghajtottad – mondja az egyik. – De az igazi menők ostort is használnak! ...

* * *

– Mire gondol a sífutó a második kilométer után? – kérdi egy versenyzőtől az újságíró.

– Az ördög tudja – hangzik a válasz. – Én ugyanis birkózó vagyok! ...

* * *

A biatlon nagyon érdekes versenyszám. Az embernek sífutás közben időnként egy puskát nyomnak a kezébe, hogy lőjön le egy szélben libegő léggömböt ... egyszóval remek mulatság.

Az egyik versenyző harmadszorra sem találja el a céltárgyat, viszont minden lövés előtt percekig koncentrál. Már mindenki ideges, csak ő nem ...

– Gyerünk már! – sürgetik többen is. – Ez itt nem pihenő! A pihenő az ott van, abban a kis házikóban ...!!

– Tudom – szól vissza a lány a puskatus mellől. – Csakhogy ott nem szabad lövöldözni! ...

* * *

A versenyző hosszú percekkel később érkezik a célba, mint ahogy várták. A társai rögtön kíváncsian körülveszik.

– Legalább mesélj! – biztatja az egyik. – Mit láttál, merre jártál? ...

Cs. G.

ÉNEK

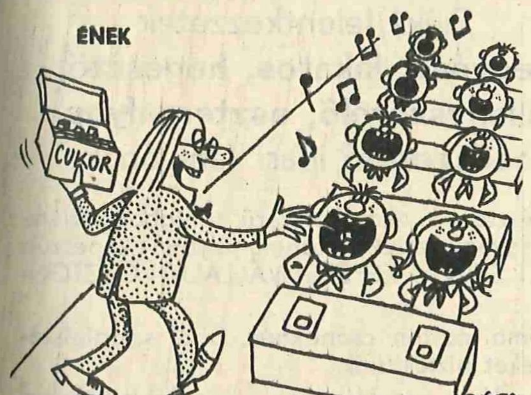

– Aki hamisan énekel, nem kap kockacukrot!

TÖRTÉNELEM

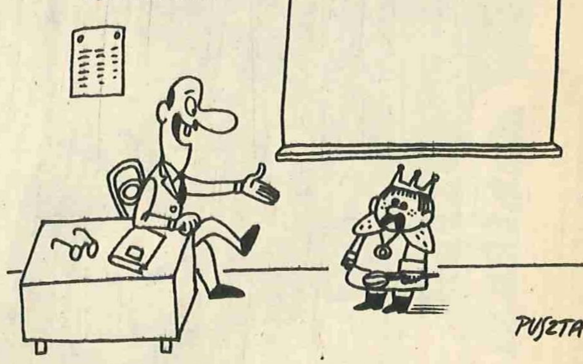

– Benőkém, ne éld úgy bele magad a történelembe ...

MAGYAR IRODALOM

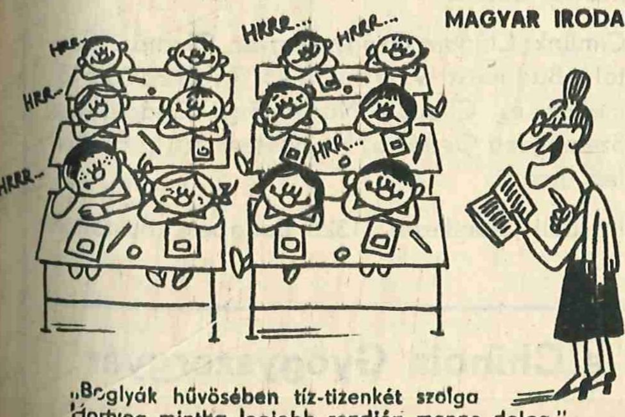
HRR...
HRRR...
HRR...
HRRR...
HRR...
HRRR...

„Boglyák hűvösében tíz-tizenkét szolga
Hortyog mintha legjobb rendjén menne dolga."

MATEK

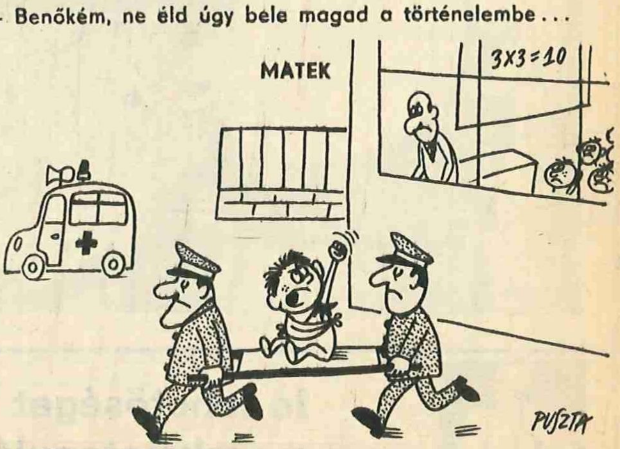

– Azértis „3 × 3 = 10"!

AZ ÁPRILIS 4. GÉPGYÁR IPARI TANULÓ FELVÉTELT HIRDET:

GÉPSZERELŐ, SZERKEZETI LAKATOS, HEGESZTŐ, CSŐSZERELŐ, ESZTERGÁLYOS, ÖNTŐ, VILLANYSZERELŐ SZAKMÁKBAN.

A tanulók részére kollégiumi elhelyezést és a rendes ösztöndíjon felül 250–500 Ft-ig terjedő társadalmi ösztöndíjat is biztosítunk a szakmától függően.

Jelentkezés: Április 4. Gépgyár Személyzeti Oktatási Osztály. 1502 Budapest. Pf.: 68.

JÓ KERESETI LEHETŐSÉGET BIZTOSÍTÓ SZAKMÁT AJÁNLUNK

FIÚKNAK!

PNYV Textilfestőgyár felvesz: általános iskolát végzett fiúkat 16 éves korig textilnyomó szakmunkástanulónak. Budapestiek és vidékiek társadalmi ösztöndíjat köthetnek. Ösztöndíj összege havi 500,– Ft. Vidékiek részére kollégiumi elhelyezést biztosítunk. Jelentkezés személyesen v. írásban a személyzeti osztályon. Bp. III. Szentendrei út 89–93. Cím: 1300 Bp. Pf. 28.

MÁR A HARMADIK ÉVBEN FIZETÉS! KERESS FEL BENNÜNKET!

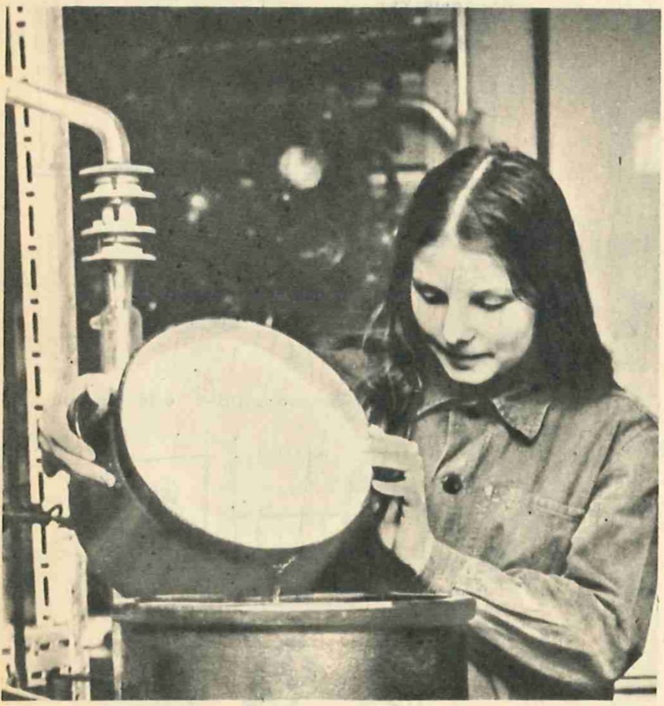

Fiúk! Jelentkezzetek **vegyész, lakatos, hegesztő, villanyszerelő, esztergályos, csőszerelő** ipari tanulónak.

Vegyésztanulóinkat korszerű tanlaboratóriumban, gyógyszeripari tanműhelyben képezzük. EMELT SZINTŰ KÉPZÉS! VÁLLALATI ÖSZTÖNDÍJ!

A Római-parton csónakház, ahol sportfelszereléseket biztosítunk.

Harmadéves tanulóinknak – legalább közepes tanulmányi eredmény esetén – kb. 1000,– Ft fizetést adunk.

Címünk: Chinoin Gyógyszergyár, Oktatási Osztály. Budapest IV., Tó u. 1–5. T.: 292-900/513. mellék és Chinoin Nagytétényi Gyáregység Személyzeti Osztálya, Nagytétény XXII., Bányalég utca 2.

Írásbeli jelentkezés: 1325 Budapest, Postafiók 110.

Jó lehetőséget kínál a Chinoin Gyógyszergyár a szakmatanuláshoz

FELSZABADULÁSUNK KRÓNIKÁJÁBÓL (1945)

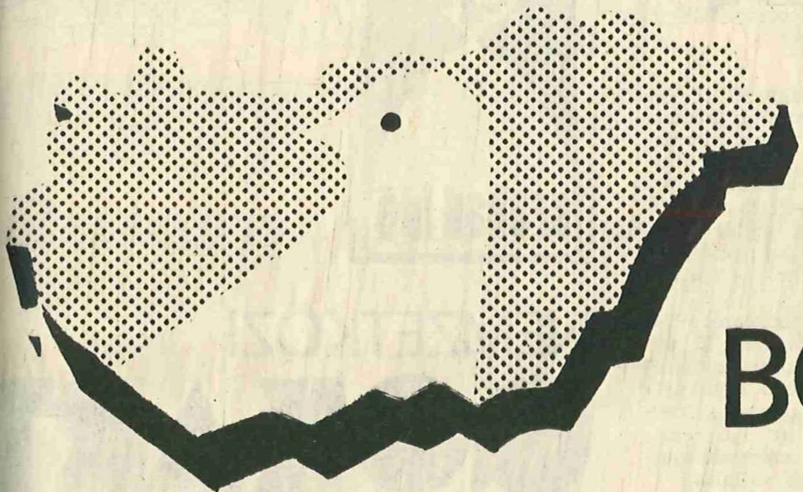

Hazánk felszabadulásának befejező szakasza igen kemény és súlyos harcokkal kezdődött. A szovjet felderítők jelentését megerősítették azok a magyar katonák, akik március 2-án Nagyatád körzetében átszöktek a szovjet csapatokhoz és jelezték, hogy a fasiszta hadigépezet minden eddiginél nagyobb támadásra készül a Balaton térségében.

1945. március 6-ra virradó éjjel a Dráva mentén elhelyezkedő bolgár és jugoszláv csapatok védelmi vonalára törtek rá a Balkánról kiszorított hitlerista csapatok. Ugyanezen a napon, 8 óra 47 perckor a Balaton és a Velencei-tó között több száz SS-harckocsi indult rohamra. A Balaton és a Dráva között szintén támadást indított a német hadvezetés.

A Szovjet Hadsereg felkészült a támadás fogadására és az ellenség visszaverésére. Mégis, a helyenként túlerőt összpontosító fasisztáknak sikerült áttörni a védelmi vonalakat. A tavaszi hóolvadást követő sárban elöntött lövészárkokban szívósan és önfeláldozóan védekeztek a Szovjet Hadsereg harcosai.

A túlerő azonban átmenetileg fölénybe került, és március 6—15-ig több védelmi övezetet áttörve igyekezett elérni a Dunát, hogy ezáltal kettévágja a 3. Ukrán Front csapatait. Ezt a törekvését a Drávaszabolcsnál átkelő fasiszta csapatok segítségével próbálta megvalósítani, de ezeket a hadosztályokat a bolgár és jugoszláv erők szovjet segítséggel megállították.

Hitlernek és cinkosainak az volt a célja ezekkel a támadásokkal, hogy időt nyerjen az amerikaiakkal és angolokkal folyó tárgyalásokhoz. Aki látta a Tavasz 17 pillanata című szovjet filmsorozatot, az talán emlékszik arra, hogy éppen ezekben a napokban, 1945. március 9-én érkezett Svájcba Wolf SS-tábornok. Az ő tárgyalásait is igyekeztek biztosítani a Dunántúlon folyó harcok látszatsikereivel.

Ebben a nehéz időszakban a támadás elhárításának emberfelettien nehéz küzdelmei mellett már felkészültek a döntő ellencsapásra a Szovjet Hadsereg csapatai.

Ez a támadás március 16-án 15 óra 35 perckor kezdődött iszonyatos tüzérségi előkészítéssel, majd megindultak a 9. és 4. gárdahadsereg csapatai. A németek kezdetben képtelenek voltak megszervezni az ellenállást, ezért visszavonultak jól előkészített védelmi övezeteikbe. De ez a manőver is csak néhány nappal hosszabbíthatta meg a háborút.

Március 20-án a szovjet csapatok felszabadították Inota, Csör, Nádasladány helységeket.

Közben a Dunai Flottilla is megindult és csapatokat szállított partra Tata körzetében, hogy ezzel elvágja az ellenség visszavonulásának útját.

Március 21-én Ácsteszér, Szapár, Várpalota és Öskü szabadult fel.

Március 22-én Hajmáskér.

Március 23-án a háborútól oly sokat szenvedett Székesfehérvár végleg felszabadult. Ezen a napon Zirc, Veszprém is szabaddá vált.

Ismét kemény harcok következtek, majd

március 26-án Veszprémvarsányból, Sokorópátkáról, Lovászpatonáról és még 47 helységből verték ki a fasiszta csapatokat.

Március 26-án Pápa és Devecser,

március 27-én Celldömölk, Jánosháza és Tapolca,

március 28-án Komárom, Győr, Csorna és 25 kisebb helység szabadult fel. Ezen a napon vált szabaddá Sümeg, Sárvár is.

Három irányban törtek előre most már a Szovjet Hadsereg csapatai. A Duna mentén, Szombathely irányában és a Dráva északi partján.

Ezeknek a támadásoknak eredményeként szabadult fel

március 29-én Szombathely, Kapuvár, Kőszeg, Zalaszántó és 36 más helység.

Március 30-án Keszthely és Zalaegerszeg,

március 31-én Öttevény, Lébény, Vasvár, Körmend, Nagyrécce, Inke, Csurgó és 30 kisebb község felszabadítása után a szovjet csapatok Szentgotthárdnál átlépték az osztrák határt.

Április 1-én Sopron, Hédervár és környéke szabadult fel. Ezen a napon Fertőrákosnál lépte át egy másik szovjet hadoszlop Ausztria határát. Ugyancsak április első napján verték ki rohammal Nagykanizsáról is a fasisztákat a szovjet csapatokkal együttműködő bolgár alakulatok.

Április 2-án Mosonmagyaróvár, Hegyeshalom szabadult fel a Dunántúl északi részén, a déli megyékben pedig 80 kisebb helység.

Április 4-én, Nemesmedves felszabadítása után adta hírül a világnak a Szovjet Tájékoztatási Iroda jelentése: „A március 16—április 4. közti időben végrehajtott előretörés következtében a 2. és 3. Ukrán Front csapatai befejezték Magyarország egész területének felszabadítását a német megszállóktól."

Fél esztendeig tartó hősi harc zárult le ezzel a közleménnyel. Fél esztendeig tartó kemény küzdelem, amelyben szovjet, román, jugoszláv és bolgár katonák, magyar önkéntesek és partizánok segítségével kiűzték hazánk földjéről a fasiszta elnyomókat.

Ezzel hazánk térképe megszűnt háborús térkép lenni, és elkezdődhetett egy olyan korszak, amelyben új városok körvonalai közepette egy új világ megszületésének kapujába érkezett Magyarország.

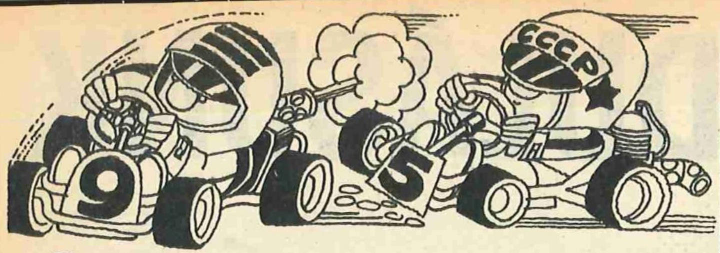

szabad idő

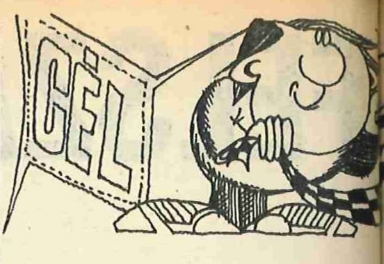

NEMZETKÖZI GOKART HÍRADÓ

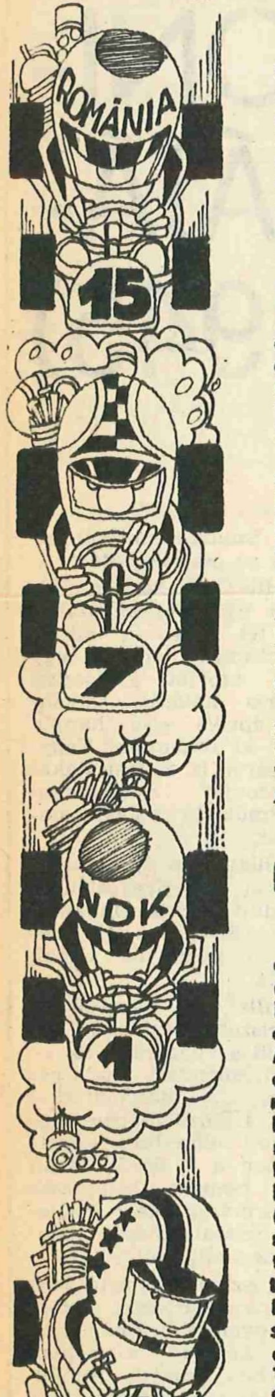

A Pajtás folyamatosan közli gokart-híradójában a számtalan gokartépítő műszaki problémájára a válaszokat, megoldásokat. Szakértőnk, Bombay László mérnök-százados érdekes elgondolásai mellett egy különleges, lejtőn guruló gokart vázrajzát is közöljük. A rajzot csehszlovák testvérlapunkból, a prágai ÁBC-ből vettük át.

A csehszlovák úttörőszervezet 1974-ben ünnepelte fennállásának 25. évfordulóját. És mert északi szomszédainknál nagyon népszerű a gokartépítés, több hónapos országos versenysorozatot írtak ki az ifjú résztvevők számára. A fő szervezőmunkát a lap szerkesztősége vállalta.

A Pajtás májusi nagy gokartbemutatóján a legjobb modellek elbírálásánál az is lényeges szempont, hogy a szerkezet tartalmaz-e érdekes, új, önálló megoldásokat. A Pajtás—I és Pajtás—II gokart egyaránt meghajtásos. Az ABC gokartja csak a nehézségi erő, a gravitáció lendületét használja föl. Mégis közöljük rajzát, mert részmegoldásokhoz bizonyára ad használható ötleteket.

A gokartosok — Csehszlovákiában minikárosoknak hívják őket — konstrukciójukkal kiérdemlik az IFJÚ TECHNIKUS jelvény első fokozatát. A fotókon: szovjet gokartosok.

KEZDŐK SZÁMÁRA

Az építés alapszabályait ismeritek, ezeket rajzzal is kiegészítjük. Az 1. ábrán egy gokart rajzát láthatjátok felülnézetből, a 2. ábrán oldalnézetből, a 3. ábrán pedig elölnézetből. Tételek: A – szögvas, amelyen rögzítve vannak a tengellyel ellátott kerekek; B – furnér alváz; C – kiegyensúlyozó nehezék; D – nyílás a furnérban a bal láb startnál való behelyezésére; E – az ülés kiugró része (rögzített); F – az ülés bemélyített része; G – irányító csiga (kötélvezérléshez); H – vezetőcső kormányrúdhoz; J – kormány alátámasztás; K – háttámla furnérból és molitanból. KORMÁNY: zártnak kell lennie. FÉK: nincs megadva, az egyik lehetséges mód pl. a pofás bowden-fék (mint a kerékpáron). TENGELYTÁV, NYOMTÁV, KERÉKÁTMÉRŐ, ULÉSMAGASSÁG – a kategória szerint. (Arányosan változnak.)

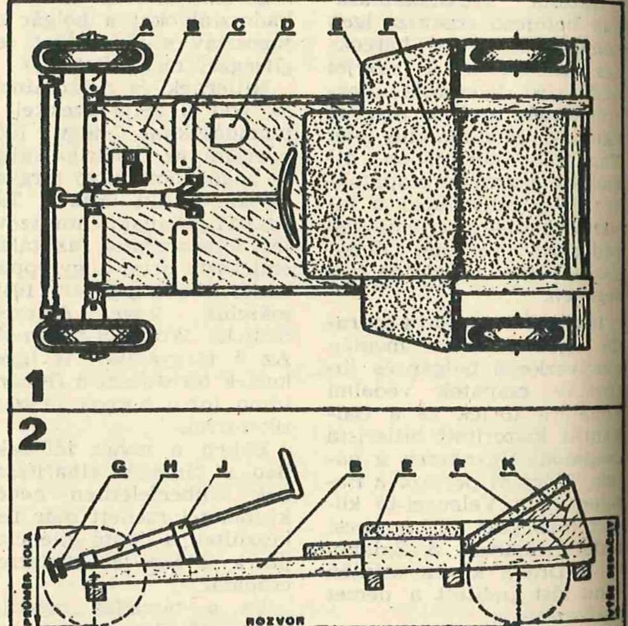

1

2
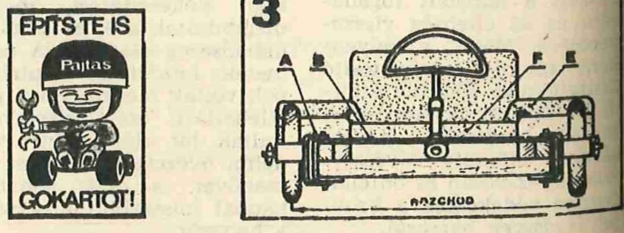

ÉPITS TE IS
Pajtas
GOKARTOT!

3
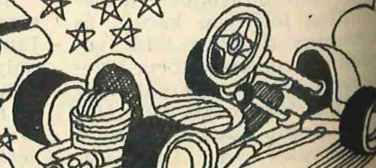

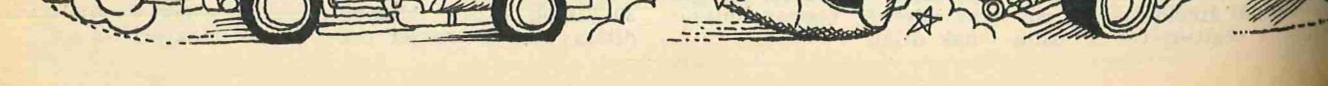

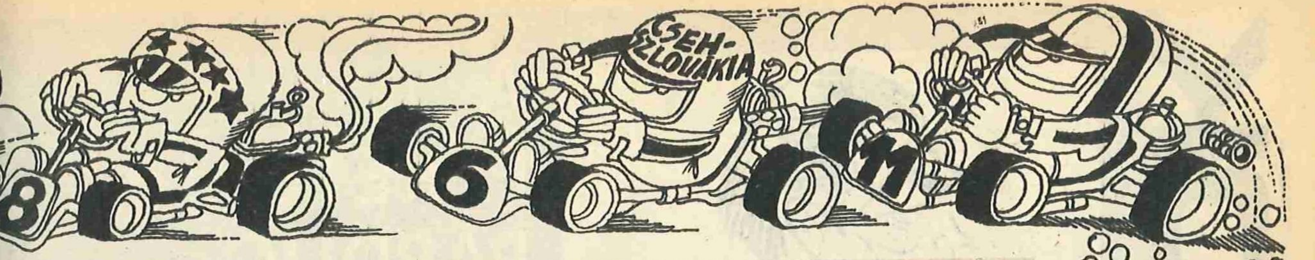
8
CSEH-SZLOVÁKIA
6
11

Dübörögve megindul, nekilódul a tizenéves sereg. A kocsik: saját készítmény!

A Szovjetunióban is nagyon népszerű a gokartozás. „Karting” a neve

Valentyin Rubahov és tanítványai. FOTÓ: APN

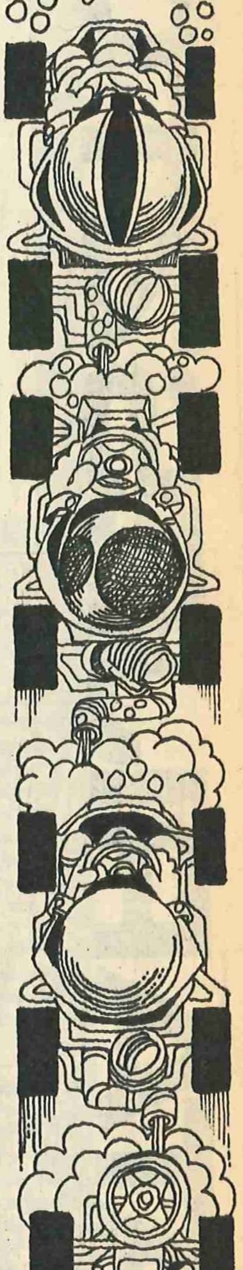

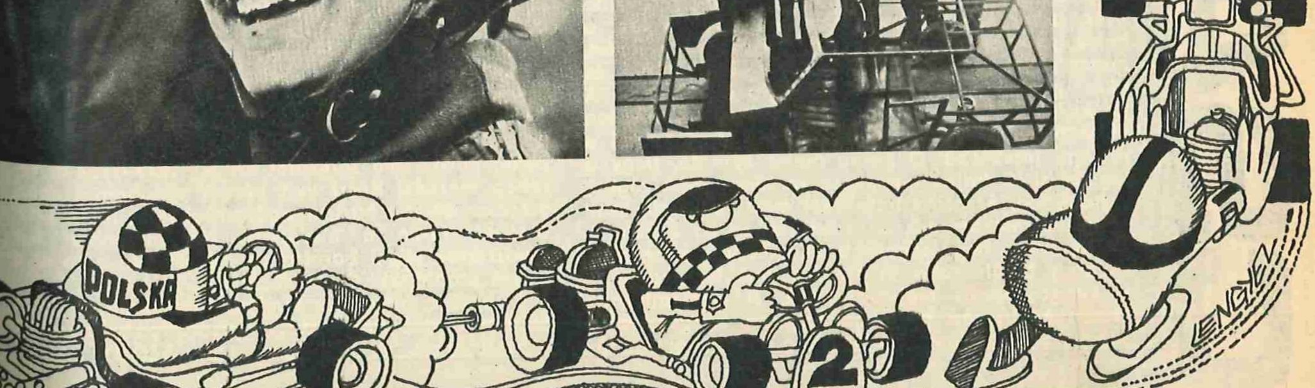
POLSKA
2
LENGYEL

CSATÁRIJESZTŐK

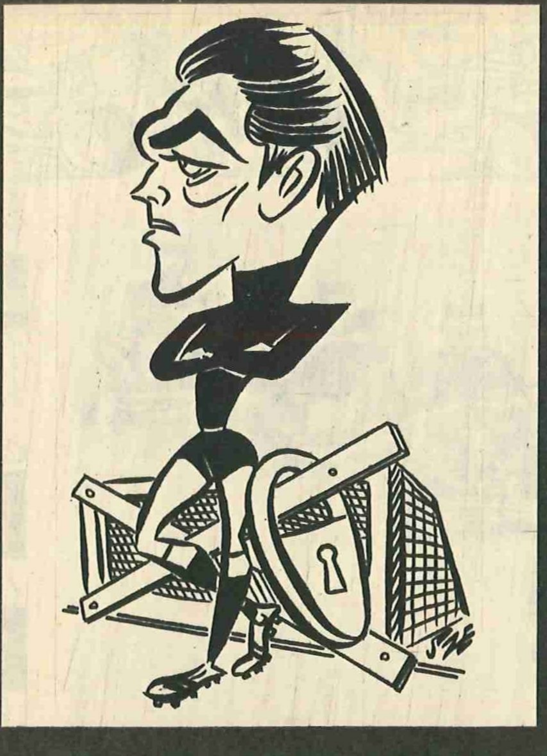

A FEKETE PÁRDUC

GROSICS GYULA

A CSATÁR ELHIBÁZHATJA A HELYZETET, A KÖZÉPPÁLYÁS IDŐNKÉNT INDÍTHAT PONTATLANUL, A HÁTVÉDET OLYKOR BECSAPHATJÁK – AZ ESETEK TÖBBSÉGÉBEN HIBÁIKNAK NINCS MÉRHETŐ KÖVETKEZMÉNYE. A KAPUS HIBÁIT – AZ ESETEK TÖBBSÉGÉBEN – MÁR JEGYZI A „TÖRTÉNELEM", MERT A KAPUS HIBÁI A MÉRKŐZÉSEK SZÁMSZERŰ ALAKULÁSÁT IS DÖNTŐEN BEFOLYÁSOLJÁK. RÓLUK, A LABDARÚGÁS TÖRTÉNETÉNEK KIMAGASLÓ KÉPESSÉGŰ KAPUSAIRÓL – „CSATÁRIJESZTŐIRŐL" SZÓL SZŐNYI JÁNOS LEGÚJABB SOROZATA.

GROSICS GYULA 1926. FEBRUÁR 4-ÉN született Dorogon. Bemutatkozására, első nyilvános szereplésére elég furcsa körülmények között került sor...

A második vonalban szereplő kis bányászváros csapatának, a DOROGNAK fontos bajnoki mérkőzésre kellett utazni Komáromba. Mindkét kapusuk azonban katonai szolgálatot teljesített, alakulatuk egyiküket sem engedte haza. A klub nagy gondban volt, hiszen nem volt kit a kapufák közé állítaniuk. Már-már úgy volt, hogy egy mezőnyjátékos vállalja ezt a szerepkört.

Az utolsó pillanatban valakinek eszébe jutott, hogy nemrégiben az ifik között látott egy ügyes gyereket. A nevét persze nem tudta, csak arra emlékezett, hogy az illető kapus volt, és elég jól őrizte a hálóját.

Nem volt mit tenni, újra fel kellett fedezni a jelöltet. Az ifik délutáni edzésére aztán kiment az egyesület egész vezetősége. Megtörtént a szemrevételezés, és amikor az edzés befejeződött, a szakosztály vezetője odament az akkor 13 éves kisfiúhoz, és így szólt hozzá:

„Mondd, fiam, nincs kedved vasárnap a felnőtt csapattal Komáromba utazni?"

A fiút egyébként Grosics Gyulának, akkoriban inkább Gyuszinak, sőt Gyuszikának hívták...

Boldogan mondott igent. Azt gondolta, hogy most az egyszer idegenben is láthatja kedvenc csapatát, a „nagyokat" pályára lépni, hiszen eddig csak hazai mérkőzéseken szurkolhatott nekik.

Amikor az autóbusz a találkozó színhelyére vitte őket, akkor jött rá, hogy nem a nézőtéren lesz a helye, nem onnan kell kiabálni, buzdítani a fiúkat, hanem ő lesz a kapus. Azonnal le akart szállni, és akár gyalog is visszamenni Dorogra a szüleihez. A játékosok és a vezetők persze nem hagyták. Minden ékesszólásukat latba vetve igyekeztek erőt önteni a remegő játékosba. Ő pedig hiába mondta, hogy a legutóbbi ifi bajnoki mérkőzésen kilenc gólt rúgtak a hálójába, és azóta barátaitól mást sem hall, csak ennek a mérkőzésnek a történetét, és az edzője is azt mondta, hogy legalább öt gólban benne volt, és hogy belőle soha az életben nem lesz kapus – a kifogáskeresés hiábavaló volt. A kiselőadásnak szánt védőbeszéd csak gimnáziuma magyartanárjának szívét indította volna meg, a dorogi labdarúgókat azonban nem tudta meghatni. A csapat ráadásul kényszerhelyzetben volt, így végül nem volt mit tennie.

A szíve a torkában dobogott, amikor kifutottak a komáromi pályára. A félsz azonban, szerencsére, hamar elpárolgott. Nem zavarta őt a közönség bekiabálása sem – elsősorban az orrát akarták megtörölni –, csak a játékkal törődött, csak a labdát figyelte. Mivel mindössze egy gólt kapott, akkor is sakk-matt helyzet volt a kapuja előtt, csatáraik viszont kétszer találtak az ellenfél hálójába, nagy volt az öröm otthon Dorogon: 2 : 1-re győztek! Az ünneplésből persze neki is kijutott. Másnap az iskolában osztálytársaitól és tanáraitól egyaránt kapta az elismerést, és talán egy kicsit jobban kihúzta magát a padban, mint máskor. Győztes csapat tagja volt – 13 éves korában!

Sorsa tehát eldőlt. A sikeres bemutatkozás után gyerekfejjel lett a Dorog első csapatának állandó kapusa.

Már ötéves korában kergette a rongylabdát a grundokon. Édesapja, aki bányalakatos volt, nem idegenkedett a gondolattól, hogy fia focista legyen. Édesanyja azonban mindenképpen zenére akarta taníttatni fiát. Számításait azonban a zenetanár alaposan keresztülhúzta. Bár a kis Gyula szorgalmasan járt hegedűórákra, nem nagyon szívlelte tanára módszerét. Ha ugyanis tanítványa hamisan játszott, a vonóval a gyerek fejére ütött. Ráadásul nem is kicsit. Ez persze nem tetszett a fiúnak, aki bár nagyon szerette a zenét, de nem szívlelte az ilyen hegedűórákat.

Maradt tehát a régi szerelem, a foci.

1947 augusztusában lett először válogatott. Az albán csapat ellen 2 : 0-ra győzött a magyar csapat. 1950-től már mint a Bp. Honvéd játékosa. 15 éven keresztül védte a válogatott kapuját. Az együttes példa nélkül álló sorozatot ért el: 1949–1954-ig veretlen maradt! Részt vett három világbajnokságon, összesen 88-szor húzta magára a címeres mezt. 1962. október 14-én a budapesti Népstadionban egy jugoszlávok elleni barátságos mérkőzésen adta át a helyét utódjának, Szentmihályinak.

A sporttól persze ma sem tud elszakadni. A Volán SC elnökeként kamatoztatja gazdag pályafutásának tapasztalatait.

SZŐNYI JÁNOS

PÁLYA!... PÁLYA!...

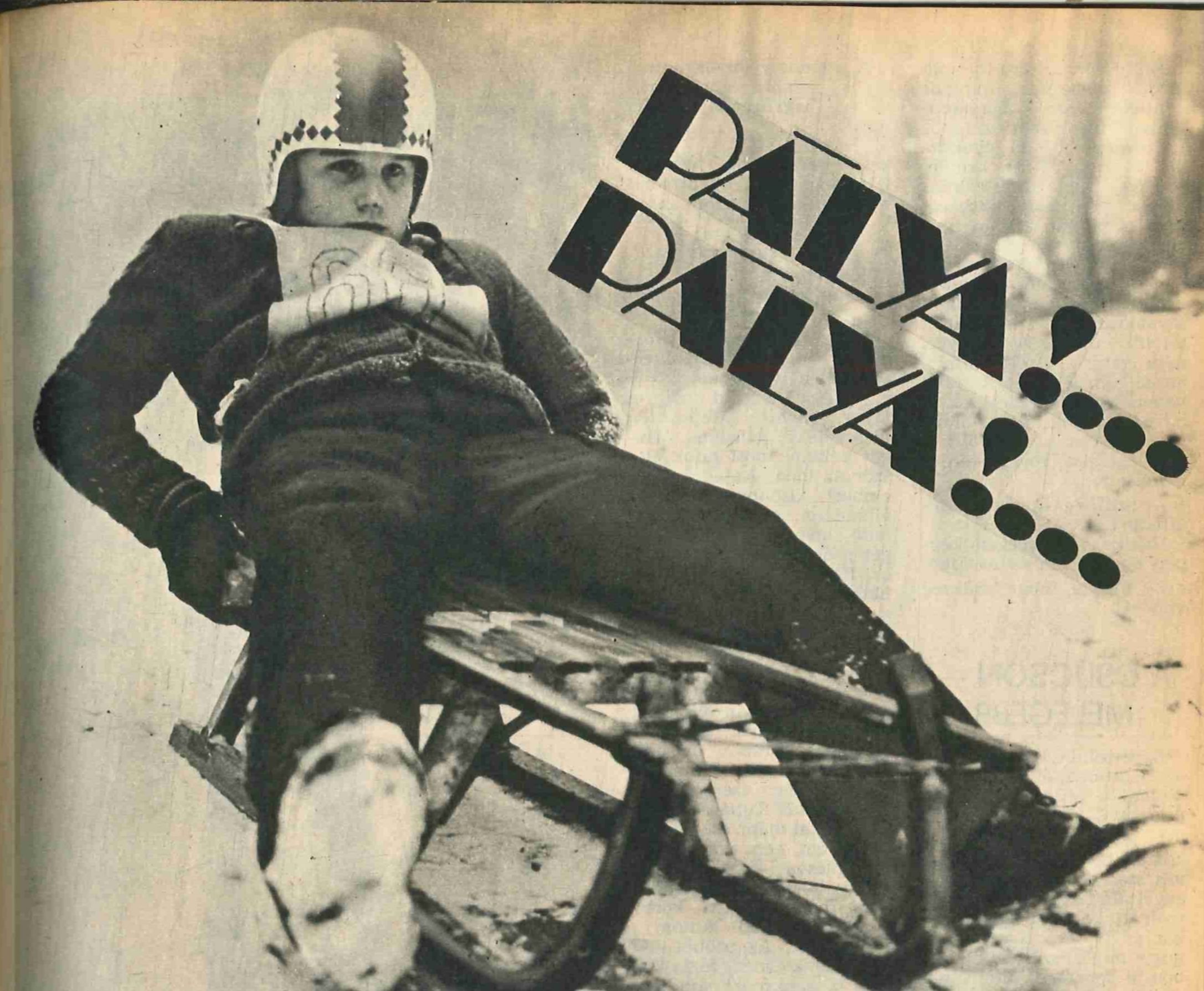

A kékesi Bácsy Rita a leány óriás műlesiklást a fiúkénál is jobb idővel nyerte!...

Ez a kiáltás általában a havas dombok csendjét veri fel azokban a kritikus pillanatokban, amikor a sífutó vagy a szánkózó sietős útját valamilyen akadály — versenyzőtárs, esetleg egy arratévedt jámbor szemlélődő — zavarja. A versenyzőtárs tudja a dolgát, félreáll, hadd menjen, aki jobb. A jámbor szemlélődő nehezebben érti meg, hogy miről van szó, és ez bizony komoly hátrányt jelenthet a pályát kérő sportoló számára.

A lesikló nem kiabál. Egyrészt felesleges — ebben a „szakmában" csak akkor körözik le egymást a versenyzők, ha valaki komolyan bukik — másrészt hiába. Több pálya úgysem lesz... Pedig ehhez kellene leginkább! A szánkózó, a sífutó, a biatlon-versenyző még csak elboldogul valahogy, feltéve persze, hogy a Természet a jövőben előkeríti végre téli bundáját. Nem állt rosszul neki!...

▶

A X. Téli Úttörő-olimpia havas számainak országos döntőjéről szóló beszámolónkat írva egy különös felfedezés jutott eszünkbe. Fenn a Mátra ormán, nyirkos, ködös, siralmas időben és jeges korbácsként csapkodó szélben egyaránt — az olimpia, a verseny, a *Sport* kellemesen meleg, bizsergető hangulata uralkodott. És mindinkább távolodtunk a mélyhűtött tetőtől, útban a langyos, napsugaras „földszintre", annál hidegebb, és zordabb véleményeket hallottunk a havas számok úttörő-olimpiájáról. A „fagypontot" egy egészen rövid kérdés képviselte:

— Szükség van erre egyáltalán?...

Válaszoljunk hasonlóképpen egyszerűen és röviden:

— Persze, hogy szükség van rá!

A CSÚCSON — MELEGEBB

Egyértelmű válaszunknak az alcímben állítottak látszólag ellentmondanak. Azonban...

1. Az úttörő-olimpiák — köztük természetesen a havas számok olimpiája is — egyáltalában nem azt a célt szolgálják, hogy élsportolókat neveljenek, hanem azt, hogy minél szélesebb körben, a sportágak minél nagyobb választékát megismertessék és *megszerettessék* az úttörőkkel. Ehhez nem feltétlenül szükséges elsőrangú lesiklópálya, és az sem törvényszerű, hogy a jövőben sem lesz szánkózásra, sielésre alkalmas hó.

2. A felszerelés csakugyan drága. Mármint a „menő" felszerelés. De ki állítja azt, hogy tömegsportot csak „elit" felszerelésben lehet űzni? Erre a célra párszáz forintért beszerezhetők a kellékek.

3. Nem biztos, hogy a tömegsport megteremtésének az a legcélravezetőbb módja, hogy azt is megszüntetjük, ami már tíz éve van.

4. Mindezek ellenére a téli úttörő-olimpiák rendszere is hozzájárult ahhoz, hogy egy sereg budapesti, kékesi stb. versenyző — **Apjok Ildikó, Edelényi Rita, Bácsy Rita, Kivés József, Asztalos Miklós, Varga Gyula stb. stb.** — gyerekfejjel eljutott a válogatottságig!

A bajnokságokat természetesen többnyire a legjobb felszereléssel és legjobb lehetőségekkel rendelkező versenyzők nyerték. Látszólag ez is ellentmond állításunknak. Azonban...

A „VERT" MEZŐNY

Berta Julianna, az I. korcsoport leány szánkóverseny 6. helyezettje:

— A Csongrád megyei tájak nem kifejezetten hegyvidéki jellegűek. Havat például most látok először az idén. Az egészséges embert azonban belülről állandóan sarkantyúzza valami, hogy erejét, ügyességét próbára tegye, bizonyítsa. Erre mindig találok lehetőséget. Nyáron kajakozom, télen, ha lehet szánkózom, közben pedig futok, tornázok...

Csányi Andrea (Bács megye) a jóég tudja hányadik olimpiáján vesz részt. Télin és nyárin egyaránt. Kisdobos korában második lett a sakkozók olimpiáján. Nagyszerűen szerepelt az Íjász Pajtás Kupán is. Most ül a szánkóján, és mereng.

— Nem, nem a sikertelen szereplésen bánkódom — mondja. — Azon gondolkozom, hogy megint komolyan neki kell látnom a munkának. Az utóbbi időben kevesebbet foglalkoztam a sakkozás rejtelmeivel, és a sakkolimpia időpontja viharosan közeleg...

Pintér János, Pécsről:

— Minden versenyen elindulok, ha módom van rá. Azt tartom, hogy az erőkifejtés a legfontosabb, meg a mozgás — nem pedig a sportág, még kevésbé a győzelem. Ha nincs hó, tehát lényegében egész évben, akkor jöhet a foci, a kosárlabda, a röplabda...

A győztes leány sífutóváltó tagjai egyenesen az Alföld kellős közepéről, Nagykőrösről jöttek.

— A havat képeslapokról ismerjük — mondja **Molnár Zsuzsanna**, aki az egyéniben is csak 4 másodperccel szorult a második helyre. — A sífutáshoz azonban elsősorban „kondi" kell, ezt pedig a lépcsőkön való tervszerű fel-le rohangálással remekül meg lehet szerezni!...

A biatlon összetett sportág. Sífutásból és lövészet-

A szemet gyönyörködtető környezet csupán legyőzendő ellenfél

Hosszú méterek fáradtsága remeg a kézben, a színes léggömbök meg rakoncátlanul táncolnak.

A rengeteg hó nélküli edzés, meg az akarat gyümölcse érik éppen: a nagykőrösi lányok útban a győzelem felé!...

Ezen a képsoron az olimpia öt pillanata látható. A küzdelem, az öröm, a töprengés, az összpontosítás, az izgalom pillanatai

PÁLYA!... PÁLYA!...

ből áll. Ebből következik, hogy ötven százalékban — egész évben gyakorolható! Lám, a kőszegi **Oláh Peti** még csak hatodikos, de mindhárom léggömböt elsőre eltalálta! Igaz, ezzel együtt is csak a 66-ik helyet tudta megszerezni, de...

— Semmi baj! — mondta „gőzölögve" a célban. — Ez volt az első versenyem. Jövőre, hazai pályán már jobban fog menni!...

A lányok lesikló versenyének negyedik helyezettje alig-alig látszik az eredményhirdetéskor a sorban. Igaz, zavarában még a fejét is mélyen lehajtja a pöttöm versenyző. Nemigen szokhatott még hozzá az ilyesmihez. Másodikos!... Temesi Csillának hívják, és egy életre szóló élménnyel utazik haza Budapestre. Ő már biztosan nem fog szakítani a sporttal — csakúgy, mint sok más társa sem!

A „pálya!... pálya!..." kiáltás tehát elhangzott. Ne akadályozzuk hát a versenyzőt a cél felé vezető nehéz útján. Inkább nyissunk minél szélesebb teret neki!

CSER GÁBOR

LENGYEL MIKLÓS felvételei

A kisdobosok szánkóversenyén Vízvári Katalin és Juhász Márta is aranyérmet nyert!

A X. Téli Úttörő-olimpia bajnokai 1975.

ÓRIÁS MŰLESIKLÁS: Kivés József (Heves m.) és Bácsy Rita (Heves m.).

SÍFUTÁS: Kovács Zsolt (Budapest) és Barcza Gyöngyi (Veszprém m.).

EGYÉNI ÖSSZETETT: Kivés József és Bácsy Rita.

VÁLTÓFUTÁS: Veszprém megye csapata (fiú) és Pest megye csapata (leány).

KISDOBOS SZÁNKÓ: Vízvári Katalin (Pest m.), Juhász Márta (Tolna m.) és Balogh László (Tolna m.).

II. KORCSOPORT, SZÁNKÓ: Braun Ágota (Tolna m.) és Szabó Gyula (Tolna m.).

I. KORCSOPORT, SZÁNKÓ: Kun Ibolya (Tolna m.) és Gérécz Gábor (Nógrád m.).

BIATLON: Sötét Barna (Fejér m.) és Szlifka Zsuzsa (Nógrád m.).

Címlapunkon az egyéni összetett lánygyőztesei

REJTVÉNY KLUB

Hajrá, focisták!

Közeleg a tavasz, megkezdődött a futballszezon. Persze, ez még nem az az igazi jó idő, ami azt bizonyítja, hogy a televízióban még téli sportversenyeket láthatunk. Ezért kapott helyet a keresztrejtvényben még a hó és a jég sportja. De azért a focit már nem lehet megállítani. Reméljük, azért marad még annyi időtök, főleg két mérkőzés között, hogy megfejtitek ezeket a rejtvényeket, amelyekkel kedvet akarunk csinálni a focizáshoz. (Vagy talán nincs szükség rá?)

Beküldési határidő: március 10. („Megfejtések", „Nyertesek" a 31. oldalon.)

KINEK A BECENEVE?

Régi és mai híres magyar focisták nevét írtuk a körbe. Ugyanitt találjátok meg a becenevüket is.

Kérdésünk: Melyik névhez melyik becenév tartozik?

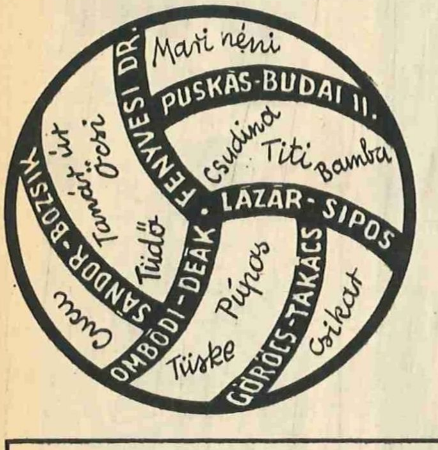
FENYVESI DR.
Mari néni
PUSKÁS-BUDAI II.
Csudina
Titi
Bamba
Tanár úr
Öcsi
BOZSIK
SÁNDOR
LÁZÁR-SIPOS
Tüdő
DEÁK
ÖMBÖDI
Púpos
Cucu
Tüske
GÖRÖCS-TAKÁCS
Csikar

JÁTÉK A PONTOKKAL

Ha összekötitek a számokkal jelzett pontokat 1—77-ig és A-tól G-ig, megtudhatjátok, hogy ki, vagy mi zavarta meg a labdarúgó-mérkőzést.

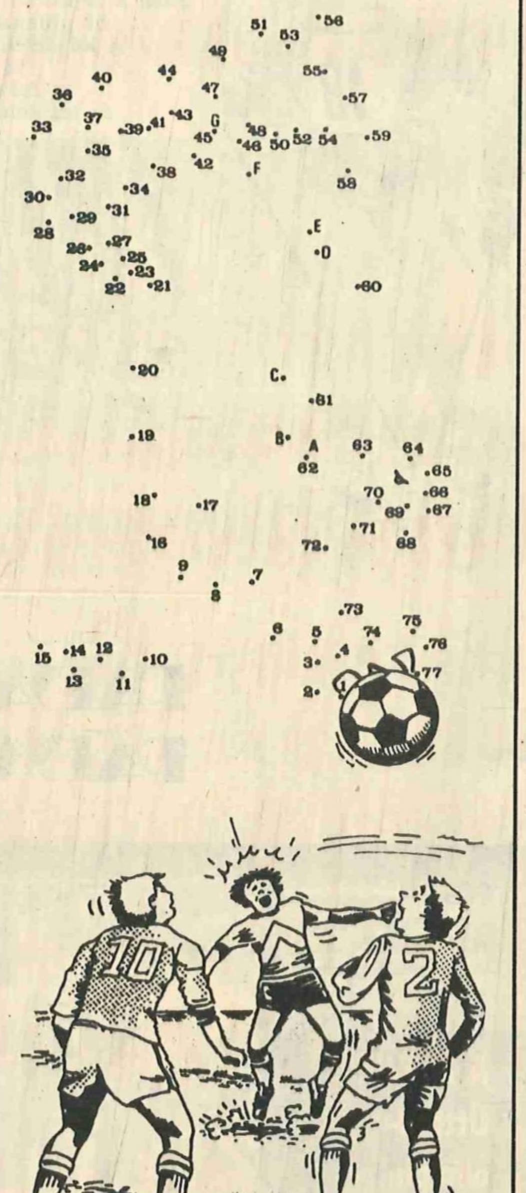
51
53
56
49
55
40
44
47
36
57
37
43
G
33
39
41
48
45
46
50
52
54
59
35
42
32
38
F
58
30
34
29
31
E
28
26
27
25
D
24
23
22
21
60
20
C
61
19
B
A
63
64
62
65
70
66
18
17
69
67
71
16
72
68
9
7
8
73
6
5
74
75
15
14
12
10
4
76
3
77
13
11
2
1
10
2

KI ISMERI FEL?

Képünk játék közben mutatja be egyik élvonalbeli (válogatott) játékosunkat.

Felismeritek, hogy kicsoda ő?

Aki nem ismerné fel, annak e rejtvénnyel sietünk a segítségére. Ezt a 12—1 betűt kell úgy sorrendbe rakni, hogy az illető játékos nevét kapjátok megfejtésül.

SZÁNTJUK
HÍVÁS

SZEGÉNY KAPUS!

Három képből álló karikatúrát láttok magatok előtt. Azaz csak látnátok, mert a harmadikat elhagytuk. De ha egy kicsit gondolkoztok, magatok is rájöhettek, hogy mit is csinálhat ez a szegény kapus a harmadik képen.

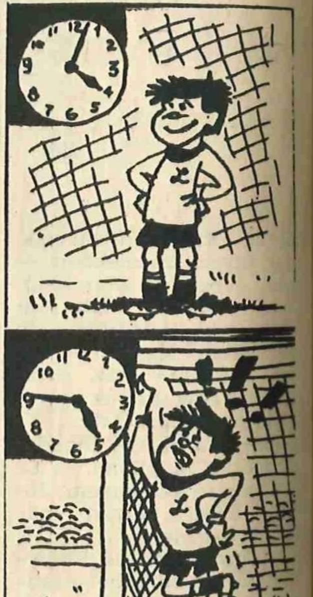
12
1
2
3
4
5
6
7
9
10
11

GOND A SZERTÁRBAN

Segítsetek a sportfelelősnek! Keressétek meg azt a két labdát, amelyek méretre és rajzra is azonosak.

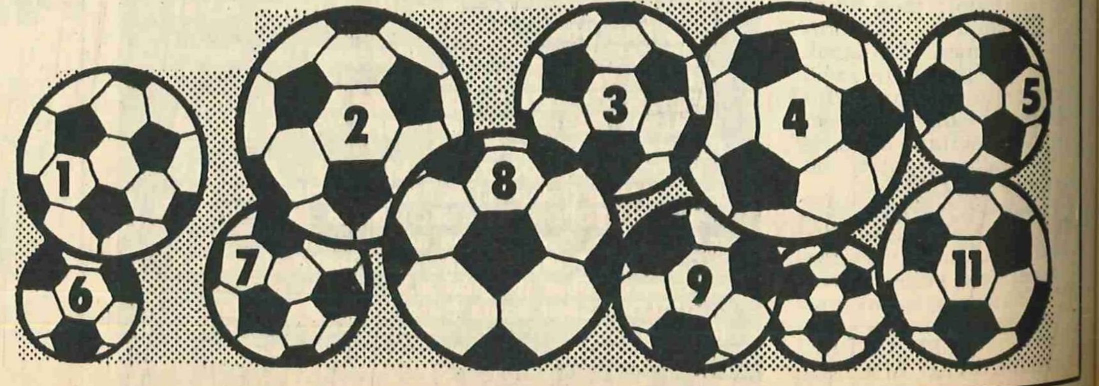
1
2
3
4
5
6
7
8
9
11

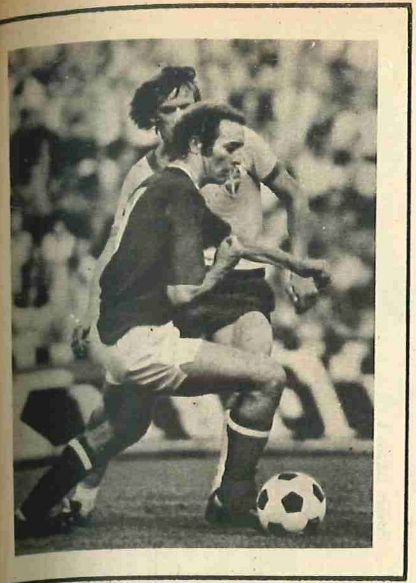

EZ BIZONY GÓLI

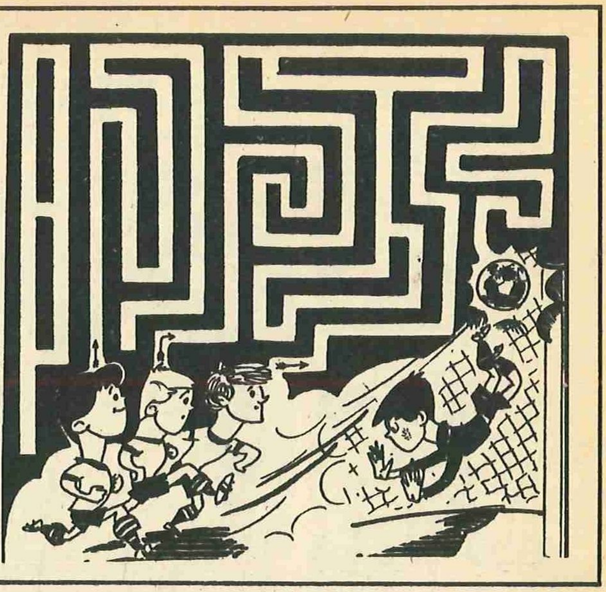

Csak az a baj, hogy még a játékvezető sem tudja, hogy ki rúgta be a labdát a hálóba. Pedig ő ott volt a közelben.

Egyedül csak ti tudjátok megállapítani, hogy az 1-es, 2-es vagy a 3-as számú csatár-e a „tettes".

MÉG A TÉL IS ITT VAN

Téli sport és téli sporteszköz rejtvényünk fő sorainak tárgya. Beküldendő a vízszintes 1., a függőleges 1., 3., 12. és 40. megfejtése.

VÍZSZINTES: 1. *Ebben a sportágban nemrégiben Koppenhágában vetélkedtek az Európa Bajnokságért.* 9. Húsa ízletes eledel. 10. Az ozmium vegyjele. 11. Költő, a 19. sz. végi líra kiemelkedő képviselője (József). 13. Nyílás erődítményeken fegyverek részére. 15. Óriáskígyó. 16. Kiejtett betű. 17. A szemek munkája. 19. Visszaás! 20. Személyeddel. 21. Össze-vissza néz! 22. Mutatószó. 24. Színük, formájuk madárfajtákat jellemeznek. 26. El tudja viselni. 29. Egyike a legnagyobb filmszínésznőknek (Greta). 30. Lassan rakja az egyik lábát a másik elé. 32. Amiért történik valami. 34. Mindennek van. 35. Szerez valahonnan. 37. Egymást követő betűk az ABC-ben. 38. Mesterséges építőanyag. 39. Diploma rövidítése. 41. Irodalomtörténet-író, (1712—69) a felvilágosodás előfutára (Péter). 42. Betét után fizeti az OTP. 44. Keleti férfinév. 46. Síkság és folyó Olaszországban. 47. A kérelem egy része! 48. A fogas is ez.

FÜGGŐLEGES: 1. *A sísport egyik versenyszáma (slalom).* 3. Egy kis keserűség, de helység is Budapest közelében. 3. *Szabadon választott gyakorlatok a vízsz. 1. sz.-ban.* 4. Sáncol (a sakkban). 5. Kettős betű. 6. Van esze. 7. Női becenév. 8. YS. 12. *Az ifjúság legkedveltebb sporteszköze.* 14. Fenik. 15. Ónozott vaslemez. 19. Műveltető képző. 19. ... család, a rádió heti műsorszáma. 21. Félreértésben van! 23. Mely célból? 25. Zúduló hógörgeteg. 27. BPA. 28. Be .... fátyolos lesz a hangja. 31. A kezdet vége! 99. Nem mondja meg az igazat. 36. Szülő, testvér, gyerek a legközelebbi. 38. *Vasvázas, kormányszerkezetes, alacsony versenyszánkó.* 41. Egyik oldalunk. 43. Szorgalmas rovar. 45. Ezen a napon. 45. Ua. mint a vízsz. 46. sz.

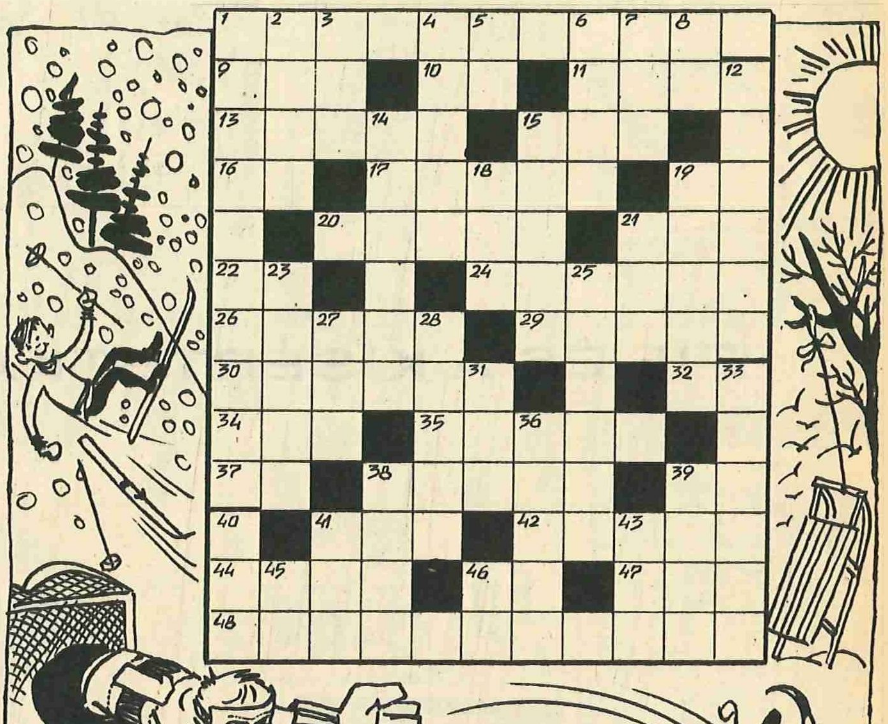

1	2	3		4	5		6	7	8	
9			■	10		■	11			12
13			14		■	15			■	
16		■	17		18			■	19	
	■	20					■	21		
22	23	■		■	24		25			
26		27		28	■	29				
30					31	■		■	32	33
34			■	35		36			■	
37		■	38					■	39	
40	■	41			■	42		43		
44	45			■	46		■	47		
48										

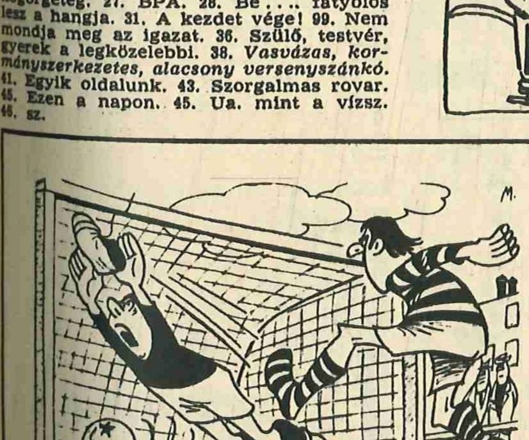

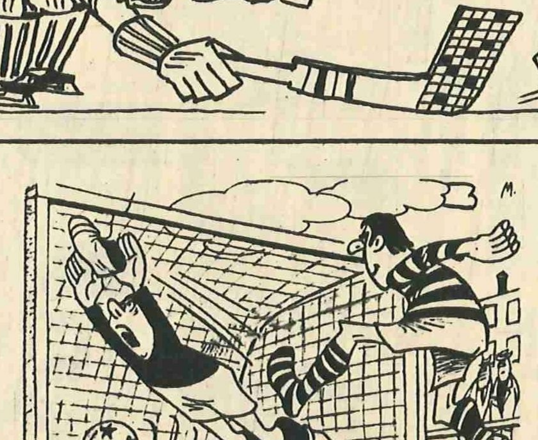

KAPUSHIBA

A csatár óriási lövésre lendítette a lábát... Két tárgy süvített a kapura. A kapus reflexeivel bizony baj lehet, hiszen rossz felé vetődött. Keressétek meg azt a tizenhárom eltérést, amiben a két rajz különbözik egymástól.

PIF ÉS A KÍSÉRTETKASTÉLY

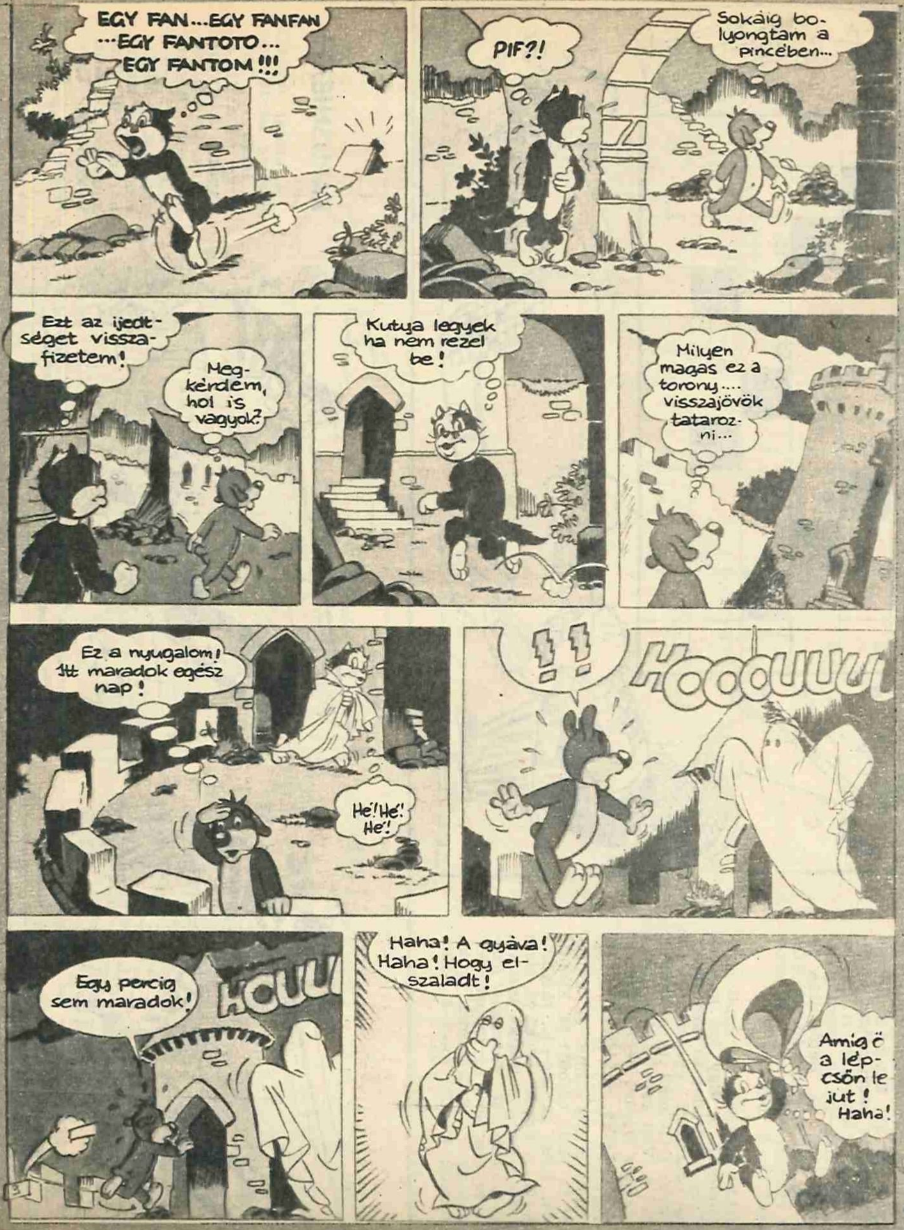
EGY FAN...EGY FANFAN ...EGY FANTOTO... EGY FANTOM!!!
PIF?!
Sokáig bolyongtam a pincében...
Ezt az ijedtséget visszafizetem!
Megkérdem, hol is vagyok?
Kutya legyek ha nem rezel be!
Milyen magas ez a torony.... visszajövök tatarozni...
Ez a nyugalom! Itt maradok egész nap!
!!
HOOOUUUU
Hé! Hé! Hé!
Egy percig sem maradok!
HOUU
Haha! A guáva! Haha! Hogy elszaladt!
Amíg ő a lépcsőn lejut! Haha!

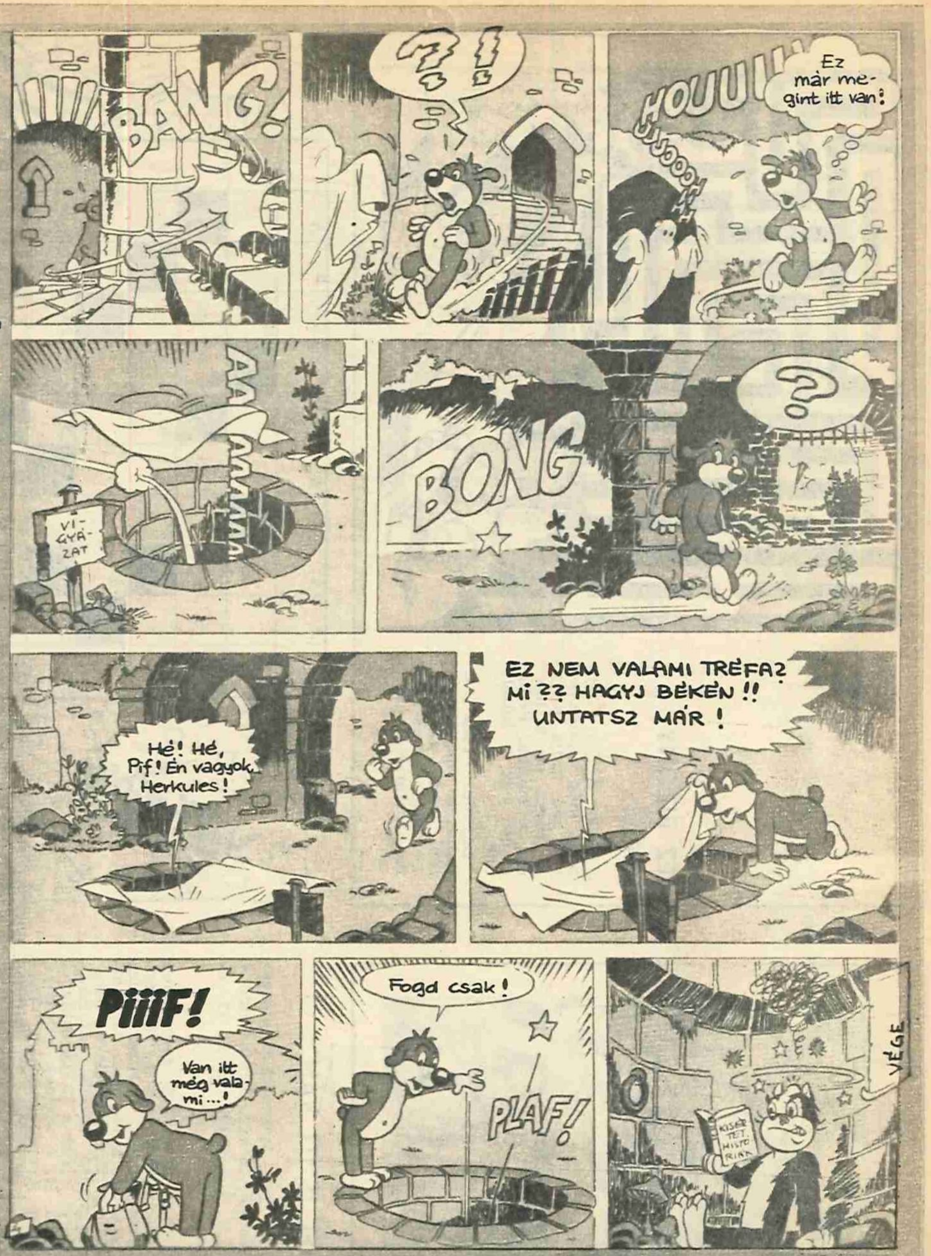
BANG!
?!
HOUUU!!
HOOOUUU
Ez már megint itt van!
AAAAAAAAA
VI-GYÁ-ZAT
BONG
?
Hé! Hé, Pif! Én vagyok, Herkules!
EZ NEM VALAMI TRÉFA? MI ?? HAGYJ BÉKÉN!! UNTATSZ MÁR!
PiiiF!
Van itt még valami...!
Fogd csak!
PLAF!
VÉGE

COPYRIGHT ÉDITIONS VAILLANT

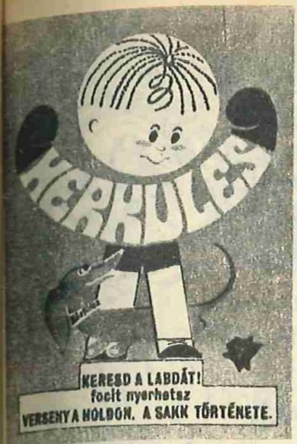
HERKULES
KERESD A LABDÁT!
focit nyerhetsz
VERSENY A HOLDON. A SAKK TÖRTÉNETE.

SORSOLÁS

Lezajlott a Sportpropaganda Vállalat Herkules kifestőkönyvének rejtvénysorsolása. Eddig 6654 megfejtés érkezett. Az első fordulóban kisorsolt hat focilabdát a következő gyerekek nyerték: **Szabó Melinda** (Budapest XVIII., Halmi dűlő 11.), **Erős Tibor** (Budapest VII., Bethlen Gábor u. 43.), **Kinka László** (Peremarton), **Balogh Attila** (Tiszasüly), **Németh Rita** (Sopron) és **Endrédi András** (Pécs).

A budapesti nyertesek a labdát a Sportpropaganda Vállalat terjesztési osztályán (Budapest V., Bajcsy-Zsilinszky u. 36. sz.) vehetik át. A vidékieknek a nyereményeket postán küldik el. A második fordulóra február végén kerül sor.

Barátságvonatok

Budapest felszabadításának emlékére egy-egy ifjúsági barátságvonat indult február 11-én a Szovjetunióba, s érkezett onnan hazánkba. A szovjet fiatalok küldöttségét Janova Galina Vasziljevna, a Komszomol KB munkatársa vezeti. A budapesti, jórészt üzemi fiatalok barátságvonatának egyik vezetője Takács Istvánné budapesti úttörőelnök. A kiszesek Moszkvában, Leningrádban és Kijevben a kulturális program mellett ellátogatnak több üzembe, találkoznak az ottani komszomolistákkal.

MIÉRT NEM KAPUNK PINGPONGASZTALT?

Decemberben csapatunk kapott egy úttörőszobát. Nagy volt az öröm, s mindjárt elhatároztuk, hogy „bebútorozzuk" egy öszecsukható pingpongasztallal. A helyi ÁFÉSZ Kultúrcikk Boltja a rendelésünket továbbította az illetékes nagykereskedelmi vállalathoz — s azóta teljes csend. Se asztal, se egy sor, hogy mi van, mikor lesz, hogy lesz, lesz-e egyáltalában pingpongasztal.

Nagy Judit, Gyoma

Tudósítóink jelentik

HETENKÉNT KÉTSZER ÚSZUNK

Eredetileg olajat kutattak községünk határában, s ha olaj nem is, de igazi kincs: meleg víz tört fel a fúrás helyén. Hogy gazdaságosan kihasználják a kincset, nemcsak a Lenin Tsz szarvasmarha-kombinátját fűtik ezzel, hanem fürdőt is építettek a tagság részére.

A fürdő igazán minden igényt kielégít. Környékét parkosították. Nagyon szép a fedett medencéje, amelyet a nyitott résszel összekapcsolták.

A probléma az volt, hogy biz e fürdő zárva volt előlünk. Hanem a csapatparlamenten elmondtuk, hogy vállalnánk munkát, ha füródhetnénk ... szóval egyszer csak megjött a tsz elnökétől az üzenet, hogy mehetünk a fürdőbe.

Azóta hetenként kétszer miénk a fürdő.

Tóth Éva, Mindszent

TÖBB FÉNY VAN A TANYÁN

Olyan iskolába járok, ahol az 1—4. és az 5—8. osztály együtt tanul. Van ám itt munka bőven nevelőnek, diáknak egyaránt. Amíg egy osztály a tanárral tanul, addig a többi három osztály önállóan dolgozik. Aki nem próbálta, nem is sejti, mennyivel nehezebb így tanulni, mint ahol csak matek vagy történelemóra zajlik. Mégis megálljuk a helyünket. Tavaly gyönyörű tornaünnepélyt tartottunk, irodalmi előadásokat is rendezünk; szavalunk, énekelünk. Egy városi iskolát a fiúk futballban, a lányok pedig zsinórlabdában megvertek.

Már van villanyunk, ami nemcsak világosságot hozott, hanem nagyobb tudásszomjat is. Változik az egész tanyavilág. Mind többen tanulunk tovább, a házakra nagyobb ablakok kerülnek, a szobákat pedig mind több helyen parkettázzák.

Kispál Magdolna, Domaszék

UZENETEK

— HEGYEDÜS TIBOR, SZEGED

Iratkozz be a városi könyvtárba, itt megtalálod és összegyűjtheted Verne Gyula regényeinek címét.

— MOLNÁR JÁNOS, BUDAPEST

Baross Gábor (1848—1892) közlekedési, majd kereskedelmi miniszter, 1886—92-ig tartó minisztersége alatt államosították a magyarországi vasutakat, továbbfejlesztették a vasúti hálózatot, fellendült a dunai hajózás. Megszervezte az ipari szakoktatást, megalapította a Postatakarékpénztárat. Közlekedéspolitikájában Széchenyi István eszméit követte. A Keleti pályaudvarnál áll a szobra, e tér viseli nevét is.

Megfejtések (febr. 12.)

ISMERED-E BUDAPESTET? — VÁR A VÁROSLIGETBEN: A városligeti Vajdahunyad várban a Mezőgazdasági (és nem a Néprajzi) Múzeum található — ÜDVÖZLŐLAP: A jobboldali alsó kép a kecskeméti Katona József Színházat ábrázolja. — FOCIRAJONGÓK: Képünk nem a Népstadion megnyitásakor készült, mert akkor még világítóberendezés nem volt. — MODERN ÉPÜLET: Hotel Duna Intercontinentál. — A VÁRHEGYEN: A Halászbástyát Schulek Frigyes tervezte. — HEGYEK, VÖLGYEK KÖZÖTT: A két állomás: Előre és Úttörőváros. — KEDVELT HELY: A szétdarabolt kép a Vidámpark egy részletét ábrázolja. — NÉHÁNY ÉRDEKESSÉG: Fővámház, Népszínház, Földalatti, Műcsarnok.

Nyertesek 5. sz.

Pitonyák Kati, Budapest; Teleki Margit, Vitmányi Katalin, Kereskényi Mária, Hajdúböszörmény; Moizs Mariann, Balatinor Klári, Pécs; Kósa Károly, Forgács Imre, Debrecen; Rajki Jolán, Csongrád; Horváth Ildikó, Csorna; Földi Lenke, Kazincbarcika; Pusztai Gabriella, Tápiószentmárton; Gerencsér Xénia, Felsőrajk; Gáspár Klára, Szekszárd; Balogh Csaba, Kaposvár; Bencsik Éva, Szarvas; Zámolyi Tünde, Csíkvánd; Takács Éva, Komárom; Horváth Zs. Andrea, Szeged; Csepi Zoltán, Lébény.

Pajtás

A MAGYAR ÚTTÖRŐK SZÖVETSÉGÉNEK KÖZPONTI LAPJA

Főszerkesztő:
VASVÁRI FERENC
Főszerkesztő-helyettes:
FULEKI JÁNOS
Kiadja az Ifjúsági Lapkiadó Vállalat
Felelős kiadó:
DR. PETRUS GYÖRGY igazgató
Szerkesztőség: 1068 Budapest Gorkij fasor 6.
Telefon: 229-895, 228-421
Postafiók:
1396 Bp. 72. Pf. 508.
Kiadóhivatal:
1065 Budapest, Révay utca 16. Telefon: 116-660
A beküldött kéziratokat és rajzokat nem őrizzük meg és nem küldjük vissza.
Terjeszti a Magyar Posta. Előfizethető bármely postahivatalnál, a kézbesítőknél, a Posta hírlapüzleteiben és a Posta Központi Hírlap Irodánál (KHI 1900 Budapest, József nádor tér 1.) közvetlenül vagy postautalványon, valamint átutalással a KHI 215—96 162 pénzforgalmi jelzőszámlára.
Előfizetési díj: egy hónapra 6,— Ft, negyedévre 18,— Ft, félévre 36,— Ft, egy évre 72,— Ft
75.3214 Egyetemi Nyomda
Felelős vezető: JANKA GYULA igazgató

INDEX: 25 695

A BŰVÖS KOCKA

10 ÍRTA: KUCZKA PÉTER
RAJZ: ENDRŐDI ISTVÁN

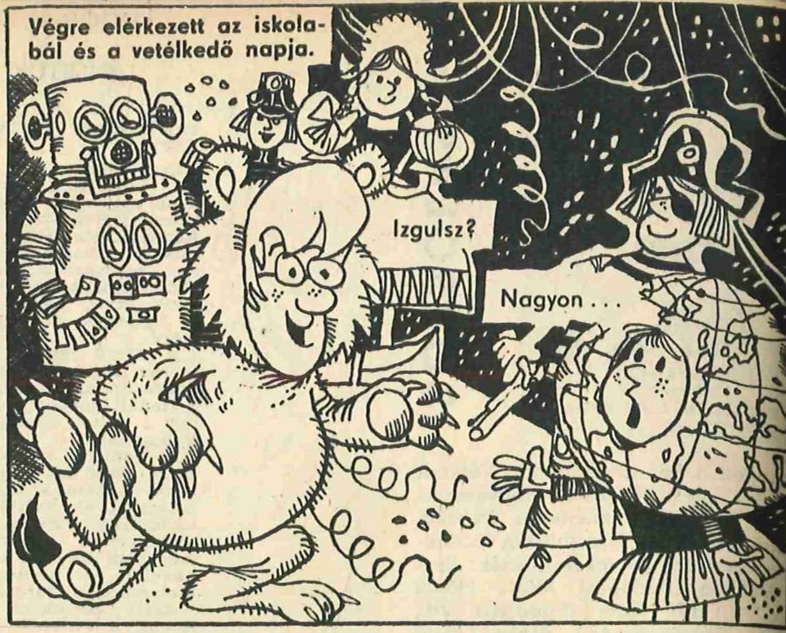
Végre elérkezett az iskolabál és a vetélkedő napja.
Izgulsz?
Nagyon . . .

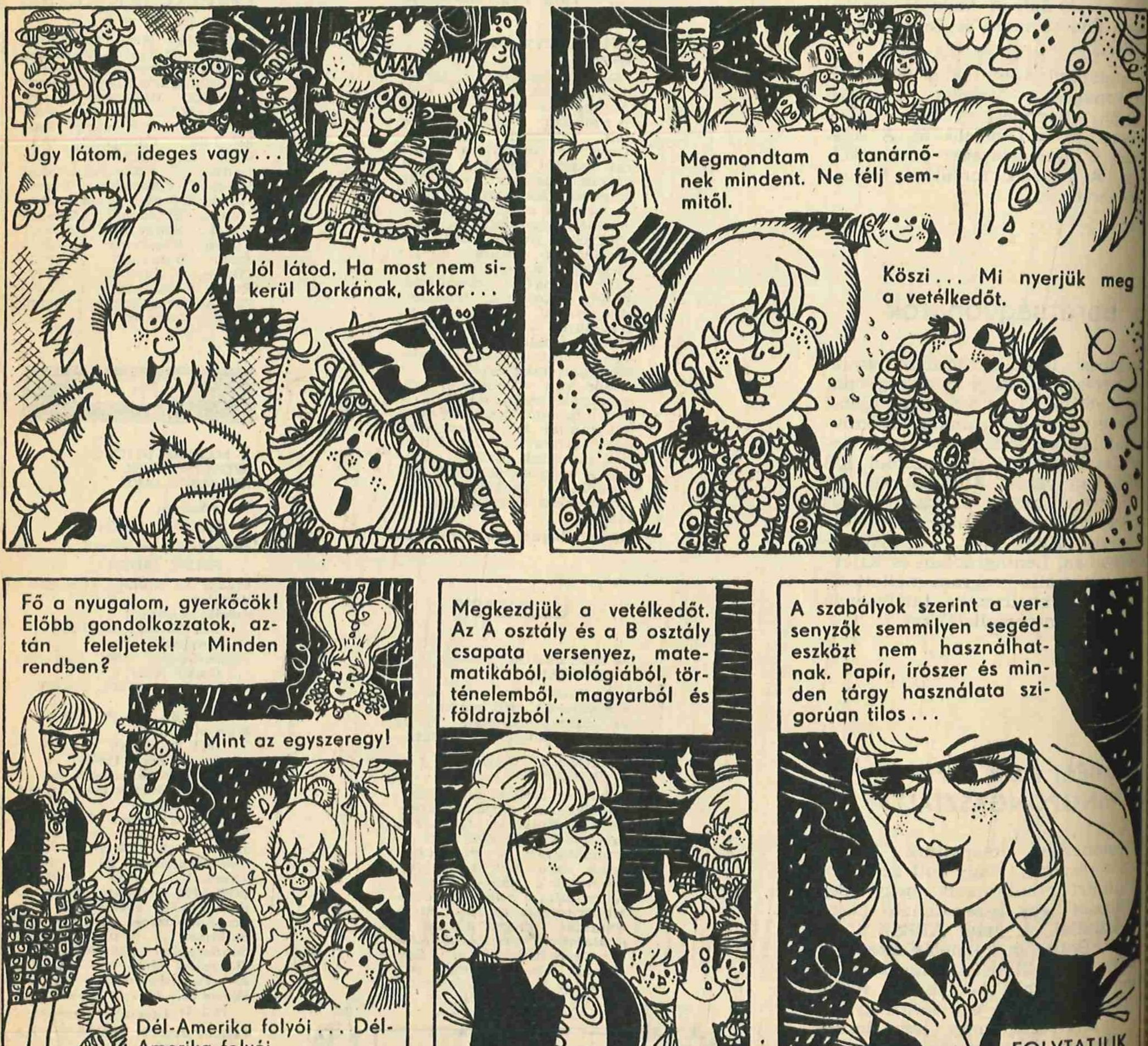
Úgy látom, ideges vagy . . .
Jól látod. Ha most nem sikerül Dorkának, akkor . . .
Megmondtam a tanárnőnek mindent. Ne félj semmitől.
Köszi . . . Mi nyerjük meg a vetélkedőt.
Fő a nyugalom, gyerkőcök! Előbb gondolkozzatok, aztán feleljetek! Minden rendben?
Mint az egyszeregy!
Dél-Amerika folyói . . . Dél-Amerika folyói . . .
Megkezdjük a vetélkedőt. Az A osztály és a B osztály csapata versenyez, matematikából, biológiából, történelemből, magyarból és földrajzból . . .
A szabályok szerint a versenyzők semmilyen segédeszközt nem használhatnak. Papír, írószer és minden tárgy használata szigorúan tilos . . .
FOLYTATJUK